The Assembly was then adjourned till 10 a.m., on Tuesday, the [illegible] March, 1951.

DATED SHILLONG :
The 5th May, 1951.

R. N. BARUA,
Secretary, Legislative Assembly, Assam.

A. G. P. (L.A.) No.5/51—120—8-5-1951.

Proceedings of the Third Session of the Assam Legislative Assembly assembled under the Sovereign Democratic Republican Constitution of India

---

The Assembly met in the Assembly Chamber, Shillong, at 10 A.M., on Tuesday, the 13th March 1951.

PRESENT

The Hon'ble Srijut Lakshesvar Borooah, Speaker, in the Chair, the seven Hon'ble Ministers, the three Deputy Ministers and forty Members.

QUESTIONS AND ANSWERS

UNSTARRED QUESTIONS

(To which Answers were laid on the table)

Rules under the Assam Co-operative Societies Act, 1949

Srijut GAURI KANTA TALUKDAR asked:

20. Will Government be pleased to state—

(*a*) Whether Government have made Rules under the Assam Co-operative Societies Act, 1949 (Act I of 1950) as directed by section 100 of the Act ?

(*b*) If so, whether the Rules have been published ?

(*c*) If not, why such undue delay has been made ?

(*d*) Whether Government are aware that the officers of the Department have been very much handicapped in discharge of their duties for the absence of Rules ?

(*e*) When do Government propose to make Rules and publish them ?

Srijut MAHENDRAMOHAN CHOUDHURY (Deputy Minister) replied:

20. (*a*)—Draft rules have been prepared.

(*b*)—No. The Draft Rules are now under consideration before being published.

(*c*)—Because of time required for scrutiny and consideration.

(*d*)—No, as the old Rules are still in force. Moreover, the new Act, comprehensive as it is, covers most of the points likely to arise.

(*e*)—The Draft Rules will shortly be published.

Srijut GAURI KANTA TALUKDAR: With regard to (*a*), may I know whether the draft rules are ready ?

Srijut MAHENDRAMOHAN CHOUDHURY (Deputy Minister): The reply is already there, Sir

Srijut GAURI KANTA TALUKDAR: How much time do Government expect to take in approving the draft rules ?

Srijut MAHENDRAMOHAN CHOUDHURY (Deputy Minister): In reply to Question 20(*e*) it has been stated that "Draft Rules will shortly be published".

Srijut GAURI KANTA TALUKDAR: May we know why such undue delay has been made,—about two years have been taken for preparing the Rules ?

Srijut MAHENDRAMOHAN CHOUDHURY (Deputy Minister): Not even one year.

Srijut GAURI KANTA TALUKDAR: When did the Act come into force ?

Srijut MAHENDRAMOHAN CHOUDHURY (Deputy Minister): In April last.

Srijut GAURI KANTA TALUKDAR: It has been stated in reply to (*d*) that the new Act "covers most of the points likely to arise". So why so many months should be taken in preparing the rules ?

Srijut MAHENDRAMOHAN CHOUDHURY (Deputy Minister): The rules require careful scrutiny.

Srijut DANDESWAR HAZARIKA: I want to know from Government that since the new Act came into force from April, 1950 how do the old rules continue still ?

Srijut MAHENDRAMOHAN CHOUDHURY (Deputy Minister): They can.

Srijut DANDESWAR HAZARIKA: How ?

Srijut MAHENDRAMOHAN CHOUDHURY (Deputy Minister): The Act permits.

Srijut GAURI KANTA TALUKDAR: Are all the old rules in force ?

Srijut MAHENDRAMOHAN CHOUDHURY (Deputy Minister): Yes.

Srijut GAURI KANTA TALUKDAR: Will Government be pleased to give instructions to the officers in the districts that the old rules are still in force ?

The Government can take it from me that the officers administering the Act in the districts are in a dilemma and do not know whether old rules are to be followed or whether they should be waiting for the Rules to be framed under the new Act.

Srijut MAHENDRAMOHAN CHOUDHURY (Deputy Minister): There is only one set of rules in force, and not two, and so the officers should not be in any dilemma.

Recruitment to the Assam Civil Service and *re*: Assam Public Service Commission

Srijut BIMALAPROSAD CHALIHA asked : , * 14

21. (*a*) Is it a fact that one Mr. Charles Thomas along with some others were found guilty of adopting unfair means in the competitive examination of the Assam Public Service Commission some years back ?

(*b*) Is it a fact that the said Mr. Charles Thomas has now been appointed an Extra Assistant Commissioner ?

(*c*) If replies to questions (*a*) and (*b*) above be in the affirmative, will Go.ernment be pleased to state the reasons for this appointment ?

22. (*a*) Is it a fact that by a Government resolution in 1946 it was declared that the Government have adopted the principle of filling up all posts of Extra Assistant Commissioners only by promotions from the Sub-Deputy Collectors ?

(*b*) Is it a fact that in spite of this declaration recruitment of Extra Assistant Commissioners has been made almost every year from the Bar ?

(*c*) If so, will Government be pleased to state the reasons which led them to violate their own declaration ?

(*d*) Is Government aware that great dissatisfaction prevails amongst all Sub-Deputy Collectors for this inconsistency on part of Government ?

23. (*a*) Is it a fact that the following Sub-Deputy Collectors were promoted to Extra Assistant Commissioners by superseding many others because some officers for duties of Magistrates and Munsifs were necessary and that they were considered to be suitable for these jobs as they are law graduates ?

1. Jitendranath Das,
2. Golokeswar Bàruah,
3. Ajit Kumar Roy, and
4. Rasiduzzaman.

(*b*) Is it a fact that except Golokeswar Baruah none of them is now engaged in the works of a Magistrate or Munsif ?

(*c*) If so, how do Government justify these appointments ?

24. (*a*) Is Government aware of the feeling that the Assam Public Service Commission as it stands today does not command the confidence of the service and also of the people ?

(*b*) Does Government propose to bring the above question to the notice of His Excellency the Governor of Assam ?

The Hon'ble Srijut BISHNURAM MEDHI replied :

21. (*a*)—The finding of the members of the Commission indicated that he was suspected of using unfair means at the examination in the year 1940 but he was not debarred.

(*b*)—Yes, temporarily for the present.

(*c*)—As he was merely suspected and as he was not debarred for any period or from appearing at the examination or disqualified from holding Government appointments and as he was practising as a lawyer after obtaining B.L. degree since 1942, his appointment was made as a temporary Extra Assistant Commissioner as representative of Hills Tribals on the recommendation of the Public Service Commission who were in possession of all the facts.

22. (*a*)--In Resolution No. AAA.10/45, dated the 3rd December 1946, it was decided that only certain specific posts, such as those of Principal Revenue Assistant to Deputy Commissioners should be filled by promotion from the rank of Sub-Deputy Collectors.

(*b*)—Does not arise.
(*c*)—Does not arise.
(*d*)—Does not arise.

23. (*a*)—Yes, on the recommendations of the Public Service Commission.

(*b*)—No. Only Shri J. N. Das, is not working as a Magistrate or Munsif. Shri G. Barua is Assistant Political Officer, Margherita, Shri A. K. Roy (II) is Extra Assistant Commissioner, Jorhat and Shri Residuzzaman has been confirmed in the Agriculture Income-tax Department and has no lien in the post of Extra Assistant Commissioner.

(*c*)—Does not arise.

Maulavi ABDUL HALIM: With regard to (*a*), is it a fact that Government do not count seniority of service at the time of promotion ?

The Hon'ble Srijut BISHNURAM MEDHI: Matters relating to promotions from Junior Civil Service to Senior Civil Service go to the Public Service Commission, who in making recommendations follow the principle of seniority plus efficiency. Seniority is not the only criterion by which officers are promoted; efficiency is also taken into consideration along with seniority in making the recommendation.

The Hon'ble Srijut BISHNURAM MEDHI replied:

24. (*a*)—Government have no reason to think so.
(*b*)—Does not arise.

Maulavi ABDUL HALIM: With regard to (*a*), is it not the duty of the popular Government to know the public feeling ? It has been clearly stated in the question "Is Government aware of the feeling that the Assam Public Service Commission as it stands today does not command the confidence of the service and also of the people"?

Srijut BELIRAM DAS: Is it not a matter of opinion ?

The Hon'ble Srijut BISHNURAM MEDHI: This has not been brought to our notice at any rate.

The Hon'ble the SPEAKER: The reply is already there that Government have no reason to think so.

Shellatang Military Farm at Jowai

Mr. LARSINGH KHYRIEM asked:

25. Will Government be pleased to state—
(*a*) The amount of grant given by the Government of Assam to the Shellatang Military Farm at Jowai ?
(*b*) The result of the working of that Farm ?

The Hon'ble Srijut OMEO KUMAR DAS replied:

25. (*a*)—The Government have sanctioned a grant of Rs.21,388-5-0 to be shared between the Government of India and the State Government in the proportion of 2 : 1 but it has not yet been paid.

(*b*)—The result of the last operation is not available.

Mrs. BONILY KHONGMEN: With regard to (*b*), do Government expect a satisfactory return of crops for the money spent on the Shellatang Farm ?

The Hon'ble Srijut OMEO KUMAR DAS: Yes.

Srijut BELIRAM DAS: Is it not a fact that there has been great loss in this farm ?

Mrs. BONILY KHONGMEN: Is it not a fact that the experiment has been a failure ?

The Hon'ble Srijut OMEO KUMAR DAS: Does it come within the purview of the question, Sir?

Mrs. BONILY KHONGMEN: Did Government consult the opinion of the local people before launching this scheme ?

The Hon'ble Srijut OMEO KUMAR DAS: Sir, does it come within the purview of the question ?

Srijut DANDESWAR HAZARIKA: This is certainly a relevant question, which can be asked.

The Hon'ble the SPEAKER: Yes, it relates to the result of the working of the farm ?

The Hon'ble Srijut OMEO KUMAR DAS: The result of the working of the farm is not yet available.

Mrs. BONILY KHONGMEN: I think the place was condemned by the local people as well as by the Agriculture Department as unfit for cultivation.

The Hon'ble Srijut OMEO KUMAR DAS: It may be. This farm is a Military farm and not under the control of the Agriculture Department.

Dr. EMRAN HUSAIN CHAUDHURY: When can we expect to know the result of the working of the farm ?

The Hon'ble Srijut OMEO KUMAR DAS: After the harvest.

Statement made by the Hon'ble Speaker regarding the use of Language in the Assembly

The Hon'ble the SPEAKER: Order: Order: Yesterday during the course of the debate on the Assam Animal Preservation Bill, my attention was drawn by hon. Srijut Gauri Kanta Talukdar about the difficulties in understanding Urdu used by Dr. Emran Husain Chaudhury during the debate. Under rule 10 of the Assembly Rules, an hon. Member is expected to address the Assembly in Assamese and if he is not acquainted with Assamese, in English, Bengali or Hindi. Therefore under Assembly Rules a Member may address the Assembly in Assamese, English, Bengali or Hindi, and if any Member is not acquainted with any of the aforesaid languages, in his own mother tongue. Therefore under rules, a Member cannot address the Assembly in Urdu.

Therefore, I rule that in future hon. Members should address the Assembly in any of the aforesaid four languages, *i.e.*, Assamese, English, Bengali or Hindi. If any hon. Member is unacquainted with any one of the four languages, he may

address the Assembly in his own mother tongue ; but the hon. Member so using his mother tongue shall have to make over in advance to the Secretary a copy of the speech written in Assamese, or Roman or Devnagri script which he has delivered together with an English translation thereof.

I request therefore that hon. Member using Urdu yesterday or before should give a Hindi rendering of his Urdu quotations or speech.

Reply from His Excellency the Governor to the thanks-giving Motion on His Excellency's address

The Hon'ble the SPEAKER: I received the following letter from His Excellency :—

"My dear Speaker,

Many thanks for your kind letter No.3481-L.A., dated the 10th March 1951, conveying to me the information that the Motion moved by Shri Purna Chandra Sarma on my address was unanimously adopted by the House. I am greateful to you for your courtesy in conveying this information to me. I am deeply appreciative of what the House has expressed through the above unanimously adopted Motion, couched in such generous terms.

Thanking the House and yourself once again.

Yours sincerely,

March 11, 1951. JAIRAMDAS DOULATRAM".

Time Limit for Budget Discussion

The Hon'ble the SPEAKER: May I know how many hon. Members are going to take part in the General Discussion of the Budget from the Opposition ?

Dr. EMRAN HUSAIN CHAUDHURY: All of us.

The Hon'ble the SPEAKER: Is Dr. Chaudhury the Leader of the Opposition now?

Dr. EMRAN HUSAIN CHAUDHURY: I am stepping into the shoes of the Leader of the Opposition who is now ill.

The Hon'ble the SPEAKER: Taking into consideration the number of the hon. Members present in the House, I shall allow 20 minutes to each of the hon. Members who are taking part in the discussion, and I shall allow half an hour to the Leader of the Opposition and the Leader of the European Group and one hour to the Honble Finance Minister.

Srijut DALBIR SINGH LOHAR. মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, লক্ষিমপুৰ আৰু শিৱসাগৰৰ পৰা যিবিলাক affected arear ৰ পৰা আহিছে তেওঁলোকক সময় অলপ বেচি দিব লাগে।

Srijut BHADRA KANTA GOGOI: আজি সেই অঞ্চলৰ দুজনে কব।

Srijut DANDESWAR HAZARIKA: আজি লক্ষিমপুৰৰ সকলোকে কবলৈ দিব লাগে।

Srijut BHADRA KANTA GOGOI: আজি লক্ষিমপুৰ আৰু যোৰহাটৰ তিনি জনে কব।

GENERAL DISCUSSION OF THE BUDGET

Srijut NILMANI PHOOKAN: Mr. Speaker, Sir, in the first place I have to thank the Hon'ble Finance Minister who has so ably presented his Budget in so many details and in so many matters. We are really grateful to him for that but at the same time we feel, possibly as well as he, that in spite of all this elaborate presentation of the Budget we are still in the dark and do not see the future surplus Budget yet in sight. As such when it is a deficit Budget it will serve no useful purpose if I now continue to discuss the matters in detail in every subject as I have always felt and even now feel that at the beginning we must be sure of our financial position. There is only one way to arrive at the real conclusion regarding the financial matter, *i. e.*, what will be the relation between the Centre and the State regarding this position. I know there is a provision in the Constitution itself that there will be Financial Commission appointed some time which will decide the ultimate financial relation between the Centre and the States. That will take a few years more possibly. But seeing the position of this most important strategic State of India which has been admitted everywhere from the highest officials to the man in the street, it is high time that Assam should receive special consideration from the Centre in matters of finance. Assam is undoubtedly a resourceful State but all the resources have not yet been tapped and the few that have already been tapped, in those cases the lion's share is going to the Centre. Of course it was the principle or policy or rather exploitation of the Government in the past who ruled this country. But should we now on that very account go to the question in the same old rut which has been left by that bureaucratic Government? So it is high time for us as Government, as people, as the State—all to combine and press the Centre to relieve us from the most urgent necessities at the present moment by giving us as dolings the necessary grants. The Centre may say, "unless the Financial Commission sits for the adjustment of the financial relations, how is it possible for us that such a portion of the finance is to be given to a particular State". But there is no bar to give the same thing in way of doling. So when the Centre has admitted our most pressing demands and at the same time they have not given us the proper finances to get rid of all these difficulties, their only generosity should be to dole out whatever we urgently require. This is all the more reasonable as from the year 1921 up to this time, we have not been properly treated by the Centre regarding the financial matter. Of course in some cases we ourselves failed to press our case and the proceedings of this Assembly will corroborate that. We have not got just a fair share of the Meston Award and the Otto Niemeyer Award and for this reason also we claim some sort of compensation.

As regards the Tea Industry. The Tea Industry has developed Assam, it is said, but to whose advantage? What proportion of the tea duty we do really get? It is said that audit rules and financial rules do not allow us to claim part of the duty. That duty goes to the Centre and the duty is levied on the persons who consume tea. If that be the cases, we may also take the matter in a different way. Those things over which custom is levied, the part of that custom duty should also come to the State where they are consumed. At the time of alien rule, for the purpose of exploitation, this was not the practice and it should be removed now so that the State also must get a certain portion of the revenue which actually we paid to the Centre. There can be no other way. Citing rules and regulation won't help us. If the archaic rules and regulations of the Finance Department are standing in the way, then set aside those rules and frame new

ones(*hear, hear*). This can be done by the Centre as well as here. We cannot go on starving in this way.

Then regarding other matters, I give first priority to the question of mass education. Compulsory education has been introduced undoubtedly, but what kind of education should be given under this scheme, that has not yet been settled. If I understand aright the Basic Education scheme of the Government, I am constrained to say that real basic education has not as yet begun here. I should be permitted if I give you the real definition of Basic Education from the author himself of that education. It was Mahatma who introduced this basic education. To him "primary education should be equal to the present matriculation less English". That is his word. Primary, Middle and High School education should be compressed into one course of 7 years with vocational bias. His unerring judgment is that "the medium of foreign language through which present sytem of education has been imparted in India has caused incalculable intellectual and moral injury to the Nation. We in our own times cannot judge the enormity of the damage done." His unhesitating views were that "the medium of instruction should be altered at once and at any cost. The provincial languages should be given their rightful place." He would "perfer a temporary chaos in the system of education to the criminal wastes that is daily accumulating". This is the Gandhian conception of education. But whether we have accepted this or not in our educational policy now, that will have to be considered. I am sure our Education Minister will kindly think deeply over this question. It is true we have got beautiful palatial Basic Education buildings all over the country, though Basic education has not yet properly commenced. But I am not speaking of the palatial buildings. I am speaking of the system of education that you are giving and teaching there. From the education which you are giving now or which you are going to give, will the Government be justified to say that this is the type of basic education which has been contemplated by Mahatmaji ? This is the question which I leave for the Government to answer during the course of their reply.

Then the other thing which I want to touch is in regard to rates and railway matters. We have now the regrouping resolution accepted, and possibly Southern India will begin with first grouping. Of course in the course of three or four years possibly our railways also will form part of certain group. In this connection I should like to quote.

Srijut DANDESWAR HAZARIKA: On a point of information, Sir, this is a Central subject. Can a Central subject be discussed in this House?

Srijut NILMANI PHOOKAN: Yes, but we have also our own railways. Have you not travelled by your own railways (*laughter*) ? Certainly I have the right to speak on a subject which concerns me although the Centre may have authoritative say. We can say that these are our opinions if you do not want to be a dumb member sitting here like that..................(*more laughter*). The Wedgewood Committee recommended against over centralization of large autonomous units and unhealthy rivalry between different administrations. Then again the Kunzroo Committee says that to suggest amalgamation of railways or transfer parts of one system to another would always result in temporary loss of efficiency. Assam is considered as a strategic State which is vital for India. If these are the real and sincere verdicts of authoritative bodies appointed by the Government of India themselves then what should we think of our Assam Railways to be now in one or the other group? Already we find there is a very narrow link between other parts of India and Assam and we are already bottle-necked. The result is that we cannot get the cloth quota for the last six months. The quota is there and the railways are there, but the people are going almost half naked.

Then there are other things from the strategic point of view. If this railway is not developed fully as an autonomous unit within the State, if any difficulty arises, if there be, say, Communist menace on the other side of the State, if there is an internal commotion due to the war that might be raising outside our country, even in India, then who will supply our daily necessities of life in this State? In the last two wars we experienced great difficulties that were created in regard to the supply of our daily necessities of life. If we look at the railway map we will find from Lucknow to Ledo the long straight line—not a compact group. It was conceived that the railway should be compact everywhere. Therefore this compact group had long been contemplated. But does it apply to the case of Assam Railway? There is a long strip of railway from Lucknow to Assam border and from there, there is a long strip to Ledo, which is not a compact block, but a long straight line. Therefore, Sir, we should press the Government of India to make the Assam Railway a separate unit not only for the convenience of Assam but for the safety of India as a whole, Assam portion being a strategic railway. From the 6th group there is no harm if they raise it to 7th, because the figure 7 is a very significant figure, just as we require seven days to make a week and so on.

Then I come to the Agriculture Department. I remember that when I questioned here during the last Budget Session regarding the Bokajan sugarcane scheme, the then Chief Minister of hallowed memory replied that the loss or gain of this scheme, would be calculated afterwards. This time I want to know what was the loss or gain of this scheme. I hope the Hon'ble Minister concerned will please furnish the information in his reply to the whole discussion.

The plan in the Orang Reserve as far as I know, has failed, there being no Bull-dozers to work. Whether it is correct or not the Hon'ble Minister in charge will please say in his reply. The Shellatang Farm at Jowai for which Government lent as many as six tractors has ultimately been found barren. For this a sum of about 72 to 80 thousand rupees was spent and yet, my information is that there was no return. If I am not correct, I hope the Hon'ble Minister would please correct me.

***The Hon'ble Srijut OMEO KUMAR DAS**: The Shellatang Farm is not a Government farm, but a Military farm and we gave them an advance of Rs.21,000. So, it is not a part of our Agriculture Department.

Srijut NILMANI PHOOKAN: If we had given some advance, even by a rupee, still then we have some relation with that farm and so we have every right to know something about its working. The whole Kaziranga area, which extends from Golaghat to Nowgong, is a mustard area and that area can very well be developed if tractors could be properly used there. On this point I hope some attention will be given by the Government.

With regard to the audit reports I have many things to say. These audit reports concern the grow more-food drive, loss in transit, shrinkage, wastage, capital outlay, provincial schemes, State trading, motor transport organisation, grain storage scheme, standard cloth scheme, consumer-goods scheme, and many other schemes. I know we have much criticisms from the Audit Department on all these schemes. I hope Government will please accept my suggestion to give a detailed reply in the next Autumn Session how these objections have been met and matters set right. A general statement might be laid on the library table for the information of all the hon. Members of this House. Otherwise hon. Members are always in the dark and cannot come to any conclusions, rightly or wrongly.

Then, Sir, as regards textile procurement organisation I have something to say. The distribution of cloth by coupon system should be introduced and the officers responsible for issuing bogus coupons should be severely dealt with. The

*Speech not corrected.

co-operative stores, all, do not often get information when bales of cloth arrive there. They only get the information of arrival of "unwanted" cloth, which are disposed of in the market at a loss. Sometimes such unwanted cloth is sold in the black market. Therefore, Sir, there should be no free sale of so-called "unwanted' cloth. In every Subdivision there are very many *bona fide* cloth dealers who have been doing the business from 50 to 60 years. Some 5 to 6 of them should be selected as being honest in every subdivision and allowed to bring in as much cloth as is necessary for the Subdivision and their duty will be to sell it to the co-operative stores only at a reasonable profit. They must not be allowed to sell it themselves. The co-operative stores must have a jurisdiction of certain villages and every such store must sell 10 to 20 yards of cloth *per capita* in the village. The creation of middlemen, agents, sub-agents, extra agents, relation, his relation and such other things makes the textile business very difficult and complex and so they should be done away with.

In supply matters one *tola* of Atta *per capita* is given to village people. Is it not ridiculous? Who will take one *tola* for consumption? The Co-operative Stores thus sell say 10 seers to a needy man at a prohibitive price.

As regards C. I. Sheets in lieu of paddy I can definitely say that thousands of bundles of C. I. Sheets have gone to the blackmarketers. In villages those who have got permit have not ever seen C. I. Sheets themselves. They sell the permits for a little profit to merchants who sell them to the needy people in black market. I have already suggested to the authority that if they asked me to go and verify these permit holders, I am ready to go with them without any allowance or any expenses of travelling.

The Hon'ble Srijut RAMNATH DAS: May I know whether permit holders have not got C. I. Sheets? This point is not clear.

Srijut NILMANI PHOOKAN: All the permit holders have got C. I. Sheets but whether they themselves used it or sold it to the blackmarketers that is the point. It may be that I for myself will be able to verify it. I am ready to take up the work.

The Hon'ble the SPEAKER: The hon. Member's time is up.

Shri SATINDRA MOHAN DEV: I forego 5 minutes of my turn, Sir.

Srijut NILMANI PHOOKAN: So, generally we find, privately and publicly, in newspaper, that so and so has been detected in Supply Department—both officials and business men. But we have not heard how many of them have been honourably acquitted or punished. How many officials have been punished for dealing with blackmarketers, and how many of these blackmarketers were detected by these officers have been punished and who are they. (*A voice*—you can put questions). There is no use putting questions because the same old bureaucratic way of answering questions is going on even now. I can say from my last time experience that many replies were given to me which were not correct. I will bring the fact in the Party meeting. It is for Government to publish a report in the subsequent Assembly Session or during the interval, as to what they have done regarding questions, resolutions and other things which have been put by Members, so that misunderstanding between Government Bench and the public may be removed.

Sir, it is regrettable that when I stand, some hon. Members think that I am standing in order to destroy. They forget that I stand to build. Regarding

live-stock we find from the relief fund 400 plough cattle have been sanctioned. But what kind of cattle? I can give you from my discussions with the officials concerned that from the Agriculture Department some officers were deputed to buy these cattle. When they were bought the Veterinary Department examined them. But they could not give a certificate to some of the cattle as being good. I know of a particular case.

The Hon'ble Srijut RAMNATH DAS: When the hon. Member knows the particular case it is desirable that he should state the particular case.

Srijut NILMANI PHOOKAN: When the Agriculture Department Officer should go to buy the cattle for which he is not an expert is it not ridiculous? It is the Veterinary Officer who should go. Many things are done by Government through agencies which are not competent to do so. The Veterinary Department and the Live-stock Department should be amalgamated. Otherwise it will increase burden of both the departments.

The Hon'ble the SPEAKER: The hon. Member's time is up.

Srijut GAURI KANTA TALUKDAR: Mr. Speaker, Sir, I congratulate the Hon'ble Finance Minister for the sound Budget he has presented before us. Though faced with a huge deficit he has succeeded in presenting before the country a really bright Budget. In the midst of financial stringency and difficulties caused by acts of Nature and also by human agencies he has courageously managed to make a liberal allotment of funds for the all-round advancement of Governmental activities in various directions for which he deserves our sincere thanks.

Dr. EMRAN HUSAIN CHAUDHURY: I think speech reading is not allowed.

The Hon'ble the SPEAKER: During the course of the speech the hon. Member may refer to his note.

Srijut GAURI KANTA TALUKDAR: Sir, I am surprised to find my hon. Friend taking such flimsy objections. We are certainly entitled to use notes—rather we should make good uses of notes if we intend to ventilate the grievances of our constituencies properly.

Dr. EMRAN HUSAIN CHAUDHURY: Sir, what is the ruling, does the procedure allow hon. Members to read the printed speech? (*Voices*—He is not reading, but he is making the references only.)

The Hon'ble the SPEAKER: I take it is not your speech, but you are reading from your notes.

Srijut GAURI KANTA TALUKDAR: Yes Sir. The Education Department has rightly received the Hon'ble Finance Minister's special attention and favour. The Non-Government Colleges scattered all over the State which have undertaken the responsibilities of imparting higher education to the largest section of our youths, have rightly received a very decent increased grant-in-aid.

This increased grant I am glad to note is proposed to be distributed, not on any haphazard way as has been done in the past, but on a sound principle, *viz.*, on the basis of the course of studies undertaken by each of the colleges. This is

laudable. For it will leave no room for jealousy or imputation of partiality. The Non-Government Secondary schools also have not been neglected.

I am glad to see that Government have at last recognised the grievances of the teachers working under the Local Bodies and have made some provisions for improving their lot.

Government also deserves the country's congratulations for the liberal provisions made for the spread of primary education, particularly for the further expansion of the compulsory areas. Government will also receive our thanks for the steps taken for the spread of Assamese language amongst those tribal brethren of ours who happen to live in distant hills and have no opportunity to make themselves acquainted with the Assamese language. I think more money ought to have been provided and more centres, instead of one, should have been started.

Sir, in my opinion Rashtrabhasa has failed to receive due attention. A grant of Rs.9,000 for introduction of Hindi in Aided High Schools and another grant of Rs.5,600 for a Hindi Training Centre, are quite inadequate. Having regard to the urgency of speedy and extensive spread of Hindi in the State more elaborate arrangement ought to have been made and much more money ought to have been provided for this purpose.

In the Medical and the Public Health Departments any tangible improvement does not seem to have been attempted. Sir, I am sorry to find that Government have not yet realised the serious magnitude which the fell diseases, T.B., and Leprosy have attained and how they are menacing the nation. These two diseases are spreading themselves in the country practically without any let or hindrance. For want of any genuine attempt at segregation the unfortunate patients suffering from these diseases are victimising their own near and dear ones and ultimately their whole neighbourhood. For absence of any hospital or asylum they are proving themselves a dangerous menace to the society in which they are bound to live and to move. So unless timely and effective steps be taken for checking the spread of these two dangerous diseases they will soon go beyond control.

Though under the present circumstances sufficient arrangement cannot be expected for treatment of the patients, Government can, if they so desire, take adequate steps at least for their segregation by establishing segregation centres with simple huts where they can receive bare shelter and a morsel of food for living. In the cases of the leper patients a few colonies with simple huts and some spacious grounds for cultivation may easily be started for sheltering them. There they can partially earn their livelihood by cultivation and by doing some sort of cottage industry. Sir, some such arrangements for the segregation of the T.B. and Leprosy patients shall have to be made at any cost at least for the safety of the society if not in the interest of the poor patients.

Sir, as a preliminary step towards the prevention of T.B. our Government ought to take vigorous steps to introduce the B.C.G. vaccination in an extensive scale. For though doctors differ, it has been generally accepted as an effective preventive against T.B.

I am glad to learn that the Public Health Department is going to fight Leprosy with sulphone drugs and is making a beginning with the treatment of 300 patients. I would have been glad if the compaign was started in a much bigger and wider scale. However, we wish them all success.

In this connection I think we should ventilate our views regarding the inequitable treatment the Public Health doctors are receiving at the hands of the Government. They are in no way inferior to their colleagues of the Medical Department, in educational qualifications—rather they are more qualified as they have to take additional training. But still they do not enjoy the same amount of emoluments as their brethren of the Medical Department enjoy. They are not allowed private practice. They have to work mostly in the rural areas during epidemics at the risk of their lives. For all these they do not get any additional allowance. I hope Government will consider with sympathy their claim for some sort of compensatory allowance.

Similarly, Sir, the officers of the Embankment and Drainage Department deserve some special consideration. They are very much handicapped in discharge of their duties for the lack of conveyance and adequate travelling allowance. The sectional officers of the Embankment and Drainage Department get a fixed travelling allowance of Rs.42 whereas their colleagues of the Public Works Department get travelling allowance ranging from Rs.45 to Rs.50 in addition to cycle allowance. The sectional officers of the Embankment and Drainage Department do not get any cycle allowance. They do not get any quarters to live in. They have to work mostly in low lying areas in out of-the-way places under great difficulties and inconvenience. I think these officers rightly deserve to get atleast as much considerations as their colleagues of the other branch of the Public Works Department. Government should try to make the Department popular and attractive. For, on the efficient working of this Department depends the true advancement of Agriculture with all its Grow-More-Food-Schemes.

In the field of Co-operation, the Government will receive the country's thanks for making good provisions for aiding and encouraging self-help enterprises. This will help in reviving in our rural population the waning spirit of joint action for common good amongst them which is really the secret of rural developement. I hope more money will be provided for this purpose in future.

In the field of industry I am glad to find handsome provisions made for development of cottage industries amongst the Hill tribals. I am sure if properly pushed and encouraged cottage industries will better flourish in the Hills than in the Plains. But I am sorry to find that scanty consideration has been shown to the important subject of expansion of fisheries in the State. They ought to have made better provisions for this purpose instead of making a grant of Rs.4,000. Sir, fish is getting scarce very rapidly. Due to indiscriminate killing, drying up of Beels and channels and mainly due to the notorious water-hyacinth pest the growth of fish in the State is daily deteriorating. Planned measures should, therefore, be undertaken for introducing fish growing in extensive scales in the rural areas.

In the Veterinary Department, I would have been happy if provisions had been made to make the Veterinary College more useful by providing better facilities for Research work and by making provisions for the improvement of the small Museum started in the college for the benefit of the students and teachers of the Institution. Provisions also ought to have been made for manufacturing a few more vaccines and sera in the laboratories of the College for enabling the Department to fight epidemics amongst the cattle as well as amongst the poultry.

About the Revenue Department, I have a word to say. Sir, most of the Mauzas of the Gauhati Subdivision on the north bank of the Brahmaputra lie at a great distance from Gauhati and their communication to Gauhati Treasury is far from satisfactory.

(At this stage the Hon'ble Speaker vacated the Chair and the Deputy Speaker occupied it.)

Madam, great inconvenience and risk are being experienced by the Mauzadars in sending their collections to the Gauhati Treasury. Similar difficulties are being experienced by the Nazir and his peons in bringing collections from the Muffasil and in making payments to Government servants in the interior. All these difficulties may easily be solved if a Sub-Treasury be established at Nalbari. I hope the Govrnment will consider this suggestions with sympathy. Government should also consider the question of reorganising the Sub-Deputy Collector's Circles of North Kamrup. The necessity of such reorganisation has been accepted by the Government, and the Committee appointed by them has submitted their report long ago. I hope Government will now examine their recommendations and give effect to the suggestions.

To the authorities of the Agriculture Department I would like to point out the necessity of establishing a Cocoanut Nursery some where in our State. The Indian Central Cocoanut Committee sanctioned a nursery for Assam in 1947. But probably due to this Department's callousness and indifference, the Nursery has not been started. Madam, Assam's annual production of cocoanut in an acreage of 3,573 is almost equal to West Bengal's annual production of cocoanut in an acreage 16,448. But still Assam has got no representative in the said Committee whereas West Bengal has got her representative. The cocoanut industry is a most profitable industry for our people. I hope our Government will be prepared to spend some money and take advantage of the Central Board's offer even now and try to establish a nursery soon and also to have a representative in the said Committee to safeguard and push Assam's cause there.

Madam, the Police Department has rightly received Government's special favour. The volume of crime in the State is growing with rapidity, and now-a-days thefts and dacoities have become matters of every day occurrence in rural areas where people cannot sleep in peace now. The Department shall have to check this lawlessness in the country. I hope if they seek public co-operation in the matter they will not be disappointed.

Madam, this Congress Government have done much good and are doing much more for the all-round advancement of the State and for the betterment of the people. But it is an irony of fate that in spite of all these good deeds done and the beneficent measures undertaken, our Government have not succeeded in rousing that much of enthusiasm in the minds of the common people and in getting as much appreciation as can be naturally expected. And why ?

Madam, the continuous scarcity and high prices of cloth and food-stuffs are no doubt responsible to a great extent for this apathy. The unwanted control of sugar, cloth and other things, which giving birth to many vices, has poisoned the public mind. It is also true that taking advantage of all these the enemies of Government are constantly misleading the simple minded people.

But, Madam, it cannot be denied that the conduct of a section of our Government servants in almost all branches of the administration has greatly aggravated the situation. Their neglect of duties, their indiscipline, their lack of respect for the superiors, their love for ease and many other weaknesses have created an atmosphere of general laxity and inefficiency unknown in the past, with the result that the public are losing all faith in the regular functioning of the administration. I give an instance to make my point clear.

Recently, I am informed by a responsible Advocate of Gauhati, in a certain Revenue Appeal their Lordships of the Assam High Court called for the records of a case from the Deputy Commissioner's Office at Gauhati. But the

record did not reach the High Court in spite of repeated reminders until the Hon'ble High Court threatened with prosecution for contempt of court. Now we can imagine how the District and Subdivisional offices are functioning, not to speak of the Municipal and Local Board offices.

Madam, all these laxity and neglect of duties are mainly due to lack of strict supervision and control on the part of the Heads of Offices and Departments and absence of any attempt to exact discipline and regular services from their subordinates. Madam, I think we were not right in abolishing the post of the Commissioner of Divisions. I had been requesting the Government in vain to revive the post. However, I am glad to find that Government have now decided to revive the post with a miniature staff.

Madam, if Government officials placed at the head of offices and Departments exercise strict vigilance, exact regular services from their subordinates, take drastic steps against the shirkers and the negligent and themselves work hard in the discharge of their duties—then I am sure, the present unhealthy atmosphere will rapidly be purified and public faith and respect for the Government will be very soon restored.

Madam, I think I should draw the Government's attention to another very urgent matter. I am informed that there is keen scarcity of forms for use in the district courts and offices and also in several Departments and that the public as well as the Government officials are experiencing great inconvenience for that reason.

I am told that big forms such as Sale Proclamations are being sold at Gauhati at high prices in black market. I hope our Government will take early steps to ease the situation.

In the Department of Registration, I am sorry to say Government have failed to do justice to the Nalbari Sub-Registry Office. Madam, it is one of the most busy and highly paying Sub-Registry offices in Assam. But still it has not the good fortune of owning a house of its own. It is housed in two narrow rooms of the Sub-Deputy Collector's office building. The inconvenience experienced by the officers as well as by the public may better be imagined than described. Government, I understand, once thought of constructing a building for the Registry, but for reasons unknown the construction has been postponed, if not abandoned. Madam, at least for the safety of the valuable documents as well as of the fees collected Government should construct a strong building for the Sub-Registry within the next financial year.

Madam, I shall be failing in my duty if I do not say a few words about the North Gauhati-Hazo-Morowa-Nalbari Public Works Department road. This important road was taken over by the Public Works Department from the Gauhati Local Board for improvement. But the irony of fate is that the Government are showering their favour only to a portion of the road, *viz.*, the portion between North Gauhati to Hazo. While other roads of lesser importance are getting Government's favour in abundance, the remaining portion of the road from Hazo to Nalbari has failed to attract their attention. Why, I fail to understand. I hope the Hon'ble Minister, Public Works Department, will kindly consider the question with sympathy.

Prof. P. M. SARWAN: Madam, Deputy Speaker, the House is grateful to the Hon'ble Minister of Finance for presenting his Budget which he has produced after so much pains and care. He had to face many problems and difficulties before he could submit this Budget and found that it was a deficit one. Now this deficit is mainly due to the fact that the Centre is not doing out as much as

had been expected for post-war development schemes. Soon after the change-over, the Government was supposed to finance many long-term schemes which would at some future date bring much benefit to the people. But in the meantime so many things came in the way that it was more necessary to take up short-term schemes which would produce immediate benefit because the financial condition of the country, in the Centre as well as in the States, worsened due to many reasons. Now when this was the case it was necessary for Government of Assam to cut their coat according to the cloth and not plan the coat before obtaining the cloth. The result has been that we have planned so may things calling for payment from the State Exchequer ! The Centre is certainly in financial difficulties and they could not pay as much as they had hoped to do in the beginning. When that was the case a good house-holder should have stopped all these post-war schemes which were of long-term nature and instead turned over to short-term schemes so that the people at least might be cared for as in the former days. But what do we find ? We find that the conditions in the State of Assam have worsened in such a manner that people find that there is no Ramrajjya ; instead the people are already talking of Asur-Rajjya quickly coming into the picture.........

Srijut BELIRAM DAS : May I know from the hon. Member what is the definition of Ram-Rajjya ?

Prof. P. M. SARWAN : I do not know ; that is what the people say. I am just reporting to the House what the people are talking. As for myself I understand what democracy is, what good Government is, what just Government is, but I do not understand quite, as the Pandits do, the significance of either Ram-Rajjya or Asur Rajjya.

Then, Madam, because of these many schemes which could not be dropped, and I do not understand why they were not dropped—people of Assam have been burdened with an Exchequer that is going from bankrupcy to bankrupcy, and in order to meet the expenses they had to shoulder taxes after taxes, *e.g.*, the Sales Tax, which is bringing a large sum of money, the enhanced court-fees, the stamp duties, etc. On the other hand, there is no relief from corruption, there is no relief from black-market and all the ills from which people are suffering. What is needed is not pursuing will-o-the-wisp schemes, but balancing the Budget. If we had only first balanced the Budget and then carried on these post-war schemes as money came from the Centre the people of Assam would have been happier and the party in power would have been in a stronger position in approaching the electorate when the ensuing elections take place.

Now, Madam, I need hardly reiterate to this House that the food position in this State is very bad. Assam was used to be considered a surplus province in the matter of paddy and rice; but we actually find that Assam is looking like a deficit province and not even a province that is self-sufficient. We in Assam are now in the open market, paying at the rate of Re.1 for 5 powas of rice. If any one wants edible rice he has to pay Re.1 for 5 powas in the open market. This is much above the controlled rate. So, the people have either to break the controlled rate and buy at the rate of 5 powas to a rupee or go without rice which is edible. What should our people do ? The Government have a Procurement Department which is being authorised to prevent consumers from buying paddy or rice and transporting the same to their villages or homes, while on the other hand, the consumers are not being supplied with paddy or rice by the Procurement Department. May I ask whether the Government have responsibility only for the welfare of the Procurement Department, and have they got no responsibility for the happiness of the consumers ?

For whom do the Government exist ? Is it for the Procurement Department or for the consumers ?

The Hon'ble Srijut RAMNATH DAS : The Government is not for the Procurement Department, but for the consumers.

Prof. P. M. SARWAN : Hon. Members on the Government side, Srijuts Phookan and Talukdar have sufficiently castigated the Government (*hear, hear from the Opposition*) and it is not necessary for me to add very much more to what they have already said. Any Government would have hung their heads in shame to hear those words of condemnation and denunciation from their own fold.

I would add a few things here. Turn to the Criminal Courts. We find that justice is being delayed to the poor people. Poor men of the villages having to walk 20 or 30 miles to attend the Court have to come and go, to come and go for scores of times and yet the Courts do not give the decision. In this respect both complainant and accused are made to suffer. One never knows whether it is the complainant or the accused to blame for both are made to suffer and along with them witnesses also have to walk to and fro for scores of times and yet even in two years' time no decision has been arrived at. I could cite two such cases, one at Jorhat and the other at Sibsagar. It is not that I have been making enquiries regarding these delays in the courts, but incidentally these two cases came to my notice. I think that administration of justice is a very important matter. It is one of the basic needs for which Government exists.

I can say something about land settlement. This question is also very painful to the people for land settlement is not carried out effeciently. This is also a very important department in an agricultural country like ours. If the land settlement is not done efficiently then a large number of the people are made to suffer. The present policy of the Government is to settle lands with the landless people first in order that there may be more and greater food production. What we find is that people with land are very often having priority. They are having better treatment in the hands of the officers of the Land Settlement Department than those people who are really landless. There must be some reason for it and that needs close attention of the Government. The people without land must be given first priority so that more food might be quickly produced and the people without food might be able to find it by their own efforts.

Now, with regard to the manner in which the Supply and Textile Departments are being administered, my hon. Friend, Mr. Phookan, has already spoken at length and has also pointed out certain things which the Government might attend to in order to improve the administration of these two Departments. It is not necessary for me to add more to it except to say that either these two Departments should work more efficiently or be wound up altogether.

Now, I come to other two Departments which Government have administered in a satisfactory manner though not altogether up to the ideal but in a good manner. One is the Education Department. One could not expect them to have done very much in these few years, but they have done well and there is some progress in this Department. Another Department which is also making progress is the Labour Department. I do not desire to find fault with these two Departments because there has been progress made and more efforts should be made to bring these two Departments to an ideal standard.

One thing I should like to add in regard to the Labour Department is this. That the Government should attend to the Labour Commissioner's Department more closely because the work that they have started to do has not been done efficiently for lack of funds at their disposal. More fund should be made avail-

able to this Department so that quick attention may be paid by the Labour Commissioner's Department in order that any difficulty that arises among the labourers may be attended to by the Labour Officers and Inspectors promptly. Quick disposal of labour cases is very beneficial to Industry. When delays take place Industry suffers and labourers become very discontented and very often that might result in disorders and worse. I would request Government to allow more money to this Department so that the work of the Labour Officers and Inspectors might be more efficient and prompt.

Lastly, I cannot fail to bring to the notice of the Government the case of the *ex*-tea garden labourers. Government know that *ex*-tea garden labourers have no representation in this House. They are the people who should be cared for by the Government. Not a single Member of this House has ever paid any attention to the needs of these *ex*-tea garden labour population. Their number is six lakhs—three lakhs tribals and three lakhs caste Hindus. They have difficulties in regard to land settlement ; they have difficulties in regard to primary education; they have difficulties in regard to village sanitation. Their villages are being neglected. They are neglected in the matter of scholarships and what not.

Madam, it is not good for the State of Assam to neglect this large population because this 6 lakhs population is going to affect larger population that live in the tea gardens. This will total a population of 17 to 18 lakhs of people.

We cannot afford to ignore this large population for ever and ever and I must point out to the Government the need of attending to this large *ex*-tea garden labour population who need a little attention because they work themselves, they labour for their own lot and do not depend upon others for their food. What they need is only a just treatment, not even sympathetic treatment.

Srijut BELIRAM DAS : Madam, Deputy Speaker, I propose to speak a few words on the procurement policy of the Government of Assam. Madam, His Excellency the Governor of Assam, Hon'ble the Chief Minister and the Hon'ble Minister of Finance have recently revealed on the floor of this House that there is a great scarcity of foodstuffs in the State. Of course it is not due to the fault of the Government or of the agriculturists ; but it is due to the last great earthquake and its consequent flood, droughts and communal disturbances of last year. Assam is not the only State where there has been shortage of foodstuffs. The whole of India has been facing this difficulty. I take this opportunity to congratulate our Government for their ability to supply two meals a day to all people though with a reduced rate and I request the consuming public to remain content with what they are getting now. So I request the consuming public to help our Government in the matter of procurement of food from the agriculturists who have surplus stocks.

Madam, while I am aware of the difficulties which Government are facing to-day in the matter of procurement of food, I am also aware that they are proceeding in a wrong direction. First of all, our procurement staffs are not doing their duty as earnestly as they should have done. Government have put up very many check-gates in different parts of the State and thereby they have stopped the agriculturists from bringing their surplus stocks to the market for sale. I can cite one instance. There is a Hat at Dupdhora on the border of the Goalpara District and the people of the Kamrup District cannot go there to sell their stocks in the Hat—because of the check-gate and so they have to start a new Hat within the Kamrup District. So, Madam, I request the Government to consider this matter whether these check-gates are of any help to them. Incidentally I may point out that in the neighbouring State of Pakistan the food position is far better than here and I think it is useless to put any check-gate in our State because we cannot expect any dealer either from Hindusthan or Pakistan to

purchase paddy from Hindusthan at a higher price and to sell them at a low price in Pakistan.............................

The Hon'ble Srijut RAMNATH DAS: Madam, for the information of the hon. Member I like to tell him that these check-gates are not meant to stop food from being taken to Pakistan from our State or to any other States outside Assam. They are meant for certain areas for easy collection of rice and paddy by the Procurement Department.

Srijut BELIRAM DAS: I agree with what the Hon'ble Minister has said, but in my opinion there is no necessity of stopping people from taking rice or paddy from one District to another. I may be permitted to say that in the north banks of Kamrup and Darrang Districts large quantities of paddy are being sold at Rs.7 to Rs.8 while paddy is being sold at Palasbari, Sualkuchi, Barpeta and Dalgoma at a price ranging from Rs.12 to Rs.14. So, there is some disparity in prices of paddy in the same District. I therefore request the Government not to continue these check-gates any more. If these check-gates are allowed to remain, then people having surplus stock of paddy will not take it to the neighbouring market for sale for fear of being purchased such paddy from them at cheaper rate with the help of the procurement staff. I draw the attention of the Hon'ble Minister of Supply to some incidents that took place in Goalpara in such a case. I know very well that the south banks of the Kamrup and Goalpara Districts are paddy deficit areas and in this year if Government cannot abolish the control over price of paddy and if they cannot allow free movement of paddy and rice from District to District then it is obligatory on the part of the Government to start cheap grain shops in the whole area. The fisherman community has been very much hard hit on account of the food situation as they are to live on the meagre income from their fishing. Now-a-days there has been a scarcity of fish as all fishes in the rivers died due to the last earthquake and as a result their income has come down considerably and they have to go without meal some times. I therefore particularly request the Hon'ble Minister in-charge of Supply to see that cheap grain shops are started in the areas inhabited by the fisherman community and in the business centres like Sualkuchi, Palashbari, Barpeta, etc., where people do not grow any crop. I should like to point out another defect of the procurement system. Formerly it was the practice to issue a large number of permits to the people to purchase paddy and rice. That practice has since been stopped and mill owners and trading co-operative stores alone have been allowed to deal in paddy and rice. It is for this reason that Government has not been able to procure good quantities of paddy and rice up till now. So I request the Hon'ble Minister to see that large number of permits are issued to the small dealers so that large quantities of paddy can be procured through these agencies. By restricting the licenses to the mill owners, Government have not only been a prey in the hands of the mill owners, they have done away with the willing co-operation of businessmen in the matter of procurement. Considering the economic position, I again request the Hon'ble Minister to consider the matter.

Madam, I think we will be held guilty in the court of God Almighty for our partiality shown to the town people in the matter of distribution of sugar and Atta. While the town people are getting ½ a powa of sugar a week our village people are not getting even one chattak of sugar in a month. People in the villages are experiencing great difficulty. They are being deprived of this commodity for a long time. I hope Government will see that these disparity disappears very soon, and village people get their legitimate share of sugar and Atta in no time.

Same is the case with our textile policy. Last year I had the opportunity of criticising the Government on their textile policy and Apex Bank. I suggested to Government to revise their policy. It is gratifying to learn that Government have revised their policy. But some defects have crept in the present procurement policy in the matter of textiles. Instead of appointing 2 or 3 procuring agents for the State of Assam they have begun issuing permits to 35 or 40 dealers. These dealers do not go to Bombay. They procure their quota through some persons here, so there has been of delay textiles coming to Assam. I would draw the attention of the Government to issue procuring licenses to two or three genuine big parties instead of issuing license to very many parties.

Another defect I want to point out. Previously Government allowed a margin of 19 per cent. over the *ex*-mill price of textiles to the dealers. Now our Government have allowed only 8½ per cent. We have found that dealers cannot make reasonable profit by getting textiles from Bombay or Ahmedabad. They have to spend at least 12 per cent. to bring textile from Bombay and Ahmedabad. So Government should raise the commission to a reasonable extent to the genuine dealers.

Madam, I do not like to detain the hon. Members. I hope and trust that Hon'ble Minister will see that they revise their policy and that textiles come to our State as frequently as possible. I would simply draw the attention of the Hon. Minister about the Statement made by the Central Minister on the floor of the House of Parliament on the 7th of this month. about the textile position in Assam. With your permission I would read this.

"We have not received any communication from either the Government of Assam or from Manipur Government reporting shortage of cloth in their zones. We have received no information that people in those zones are undergoing untold hardships and that mill made cloth is available in the blackmarket at prices ranging 60 to 100 per cent."

It was published in the *Hindusthan Standard* on the 8th of this month.

Srijut MAHENDRA MOHAN CHOUDHURY (Deputy Minister): On a point of clarification. I can tell the hon. Members that this matter was brought to the notice of our Hon'ble Chief Minister and the Hon'ble Chief Minister has sent a telegram refuting the charge. The Government of India have been pleased to allot an *ad hoc* quota of cloth to our State.

Srijut BELIRAM DAS: Madam, I refer to one point, though not so serious, besides the procurement policy. I refer to the case of Mouzadars and Gaonburas in the villages. The Hon'ble the Revenue Minister who also comes from an interior village knows very well the conditions of the Mauzadars and Gaonburas. They are useful citizens of the State. They are rendering useful service to the Government, in the matter of collection of revenue. But they are getting a commission at a rate which was fixed some 50 years back. With the cost of living going high they have not been able to pull on with their business. Many of the Mauzadars' families have gone on liquidation. The Hon'ble Minister should help the Mauzadars by raising their commission as they have served the Government must efficiently and honestly.

As regards the Gaonburas hon. Members will be surprised to learn that they are getting Rs.12 a year *i.e.*, Re.1 per month. It is ridiculously-low. So some provisions should be made for the Gaonburas also. With these words, Madam, I stop.

Mr. BINODE KUMAR J. SARWAN: Deputy Speaker, Madam, the Budget for 1951-52 as has been presented before this House cannot satisfy the needs

of the common man. Though money has been provided for several good schemes, but in these abnormal days of scarcity of things necessary for the daily life, people's miseries are remaining unsolved. The poor and the middle class people are hard hit for food and clothing, etc., but the rich and well-to-do people are going on as usual and they do not suffer so much like others. The poor and the middle class people are living from hand to month, and even the Government clerks, the low paid clerks who are serving for the Government with so much hardships are not happy as before. Madam, the Government is looked upon as parent of the people. I must give food and clothing to my children as they cannot realise the present crisis. As the price of paddy and rice is fixed at less price to be sold by the cultivators, it would have been reasonable if the price of other food commodities such as, mustard oil, dal, sugar, and clothes and other commodities would have been reduced. It is very hard on the poor cultivators to part with their paddy and rice at less price, and to pay high prices for their foodstuff like mustard oil, dal, clothes and other essential commodities.

Madam, in the ration shops people very often have to wait till the ration shops get the rice from the Government stores and the quality of rice is often found to be full of paddy, stones and rubbishes which is not fit for humam consumption. My suggestion is that the control of paddy and rice should be abandoned, and the Government may put a control of export and import of paddy. The next thing which I want to bring to the notice of the Government is that there should be decontrol of cloth, since scarcity of cloth has been found everywhere on account of textile control. When there was no control, cloths were found everywhere, but now cloths are not available as before. The Government also talk much about the Grow More Food Campaign, but nothing has been done in this respect. I suggest that waste lands and professional grazing reserves, and even some of the non-cadestral forest reserves may be opened for paddy cultivation, otherwise, how can more food be had for supplying food to the half starved people in these abnormal days of food crisis. This is one way of "Grow More Food Campaign."

Now regarding Education, the Hon'ble Minister in-charge of Education should have ear-marked in the Budget more grants for scholarships for the education of the children of the tea garden and ex-tea garden labourers who are the most illiterate people in this Province. It is the duty of the State and not the Tea Industry to look after the education of the children of the garden labourers. Government also get a good sum of money from the Tea Industry annually, and so they should at least make some special grant for their scholarships in order to encourage literacy among this class of people. The Government have been increasing expenses for various other schemes and new appointments, but they are indifferent towards spending money for the education of the children of the tea garden labourers.

I have more to say, but here I stop, speaking this much only, because other Members also have many other things yet to say in this House.

The DEPUTY SPEAKER: I would call Shri Bhadra Kanta Gogoi to speak now.

Srijut BHADRA KANTA GOGOI: মাননীয়া উপাধ্যক্ষ্যা মহোদয়া। দেশৰ নানান প্ৰাকৃতিক দুৰ্য্যোগ বিলাই-বিপত্তি আৰু দেশদ্ৰোহী, সমাজদ্ৰোহী সন্ত্ৰাসবাদীসকলৰ হিংসামূলক কাৰ্য্যৰ দ্বাৰা দেশত অশান্তি সৃষ্টি চলি থকা অৱস্থাতো আমাৰ মাননীয় বিত্তমন্ত্ৰী শ্ৰীযুত মতিৰাম বড়া ডাঙ্গৰীয়াই ১৯৫১-৫২ চনৰ আয়-ব্যয়ৰ হিচাপ পৰিষদত ডাঙ্গি ধৰি যি সুচিন্তিত আৰু সুগভীৰ বক্তৃতা দিলে, তাত তেখেতৰ সাহিত্যৰ সৌন্দৰ্য্যই যে কেৱল ফুটিউঠিছে

সেইটো নহয়। তাত ফুটি উঠিছে—তেখেতৰ দেশৰ প্ৰতি গভীৰ প্ৰেম, তেখেতৰ সাহস আৰু বিত্ত-মন্ত্ৰীৰ দূৰদৰ্শিতাৰ ছবি। তাৰ বাবে মই তেখেতক মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ জনাও আৰু ভগৱানৰ ওচৰত তেখেতৰ দীৰ্ঘজীৱন প্ৰাৰ্থনা কৰোঁ।

মহোদয়া! তেখেতে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে অসমে পাবলগীয়া নায্য অৰ্থ সাহায্য দিব নোৱাৰাৰ অপাৰগতাৰ কথা ভালকৈ ফঁহিয়াই দেখুৱাইছে। আমিও জানো কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে বৰ্ত্তমান আৰ্ন্তজাতিক পৰিস্থিতি আৰু ঘৰুৱা নানান বিপৰ্য্যয় আৰু অশান্তিৰ মাজত ইয়াতকৈ আৰু বেচি একো দিব নোৱাৰে। তথাপি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে এই পূব প্ৰান্তীয় অসমৰ কথা পাহৰিলে নহব। উত্তৰ আৰু পূব দুৱাৰত কমিউনিষ্টৰ বনহুঙ্কাৰ থাকি থাকি বাজি আছে—এই কথা তেওঁলোকক সোঁৱৰাই দিয়াৰো কোনো প্ৰয়োজন নাই। তেওঁলোকৰ অদূৰদৰ্শিতাৰ কুফল যাতে শান্তিপ্ৰিয় অসমৰ ৰাইজে ভুগিবলগীয়া নহয় এই কথা তেওঁলোকক উপলব্ধি কৰোৱাত যেন আমাৰ চৰকাৰেও গাফিলি নকৰে। ভগৱানে নকৰক—এদিন হয়তো এই অসমেই প্ৰথমেই কমিউনিষ্টৰ আক্ৰমণ আৰু পাকিস্থানী গুণ্ডাৰ অত্যাচাৰ প্ৰতিৰোধ কৰিব লাগিব। এই প্ৰতিৰোধ ক্ষেত্ৰত অসমীয়া ডেকাই প্ৰথমে তেজৰ আহুতি ঢালিব লাগিব।

মহোদয়া! দেশ গঢ়িবলৈ হলে, দেশক উন্নতিৰ পথত আগুৱাই নিবলৈ হলে আমাক প্ৰথমে লাগিব কি? আমাক লাগিব শিক্ষাৰ বহুল প্ৰচাৰ আৰু যান-বাহনৰ সুবিধাৰ কাৰণে ভাল আলি-পদূলি। বৰ্ত্তমান বাজেটত উচচ শিক্ষা, মাধ্যমিক শিক্ষা আৰু প্ৰাইমেৰী শিক্ষাত যি টকা ধৰা হৈছে, সি অতি কম হৈছে বুলি অনুমাণ হয়। অশিক্ষিত গাঁৱলীয়া মূক জন সাধাৰণৰ শিক্ষাত যাতে কোনো অসুবিধা নঘটে, এটি নগন্য গাৱলীয়ায়ো যাতে স্বাধীন নাগৰিক বুলি চিনাকী দিব পৰা ক্ষমতা হয়. তাৰ বাবে যত্ন লবলৈ মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰোঁ। প্ৰাইমেৰী শিক্ষাৰ যাতে বহুল প্ৰচলন হয়, তালৈ চৰকাৰে চোকা দৃষ্টি ৰাখে যেন। বিশেষকৈ চাহ বাগানৰ বনুৱা সকলৰ লৰাছোৱালীৰ শিক্ষাৰ বাবে বিশেষ সুবিধা দিবলৈ মই চৰকাৰক টানি অনুৰোধ জনালোঁ। বৰ্ত্তমান চাহ বাগান বিলাকত যি ভাবে শিক্ষা দিয়া হৈছে সি অতি শোক-লগা।

Adjournment

The Assembly was then adjourned for lunch till 1 p.m

(After lunch)

The DEPUTY SPEAKER: The hon. Srijut Bhadra Kanta Gogoi will now speak.

Srijut BHADRA KANTA GOGOI: গড় কাপ্তানি বিভাগ—আলি পদূলিয়েই দেশৰ বেপাৰ-বাণিজ্যৰ আচল আৱশ্যকীয় কথা—যি দেশৰ আলি পদূলী নাই সেই দেশত বেপাৰ বাণিজ্যৰ বাবে যান-বাহন থাকিব নোৱাৰে—সেই দেশে অৰ্থনৈতিক ক্ষেত্ৰত কেতিয়াও উন্নতি কৰিব নোৱৰে বুলি মোৰ দৃঢ় বিশ্বাস। বৰ্ত্তমান বছৰত এই বিভাগত যি টকা ধৰা হৈছে—সি যথেষ্ট হোৱা নাই যদিও, বৰ কমো হোৱা নাই। কিন্তু আচল কথা হৈছে, যি টকা ধৰা হৈছে সেই টকা যেন প্ৰকৃত কামত খৰচ হয় আৰু এইবছৰতে যাতে খৰচ কৰিব পৰা হয় তাৰ বাবে উক্ত বিভাগৰ মাননীয় মন্ত্ৰী শ্ৰীৰাম নাথ দাসৰ মনোযোগ আকৰ্ষণ কৰিলো।

মহোদয়া! মই যি জিলা বা সদৰৰ পৰা আহিছো, মোৰ বিশ্বাস সেই জিলাৰ পৰাই অসম চৰকাৰে আটাইতকৈ বেচি মটৰ কৰ পায়, কিন্তু অতি দুখেৰে জনাব লগীয়া হৈছে যে সেই কৰৰ টকাৰ পৰা ডিব্ৰুগড়ে মাত্ৰ ২০,০০০ টকা পাইছে, সেই টকাও খৰচ হব এটা আলিৰ নিচেই কম অংশ এটাৰ উন্নতিৰ কামত। মই আশা কৰিব পাৰোনে যি জিলাৰ পৰা চৰকাৰে মটৰ কৰ নিধিৰ পৰা বেছি কৰ পায় সেই জিলাৰ আলি পদূলীৰ উন্নতিৰ বাবে প্ৰথম সুবিধা দিব।

মহোদয়া ! বিত্তমন্ত্ৰীৰ বক্তৃতাৰ (ক) সূচীত আলি-পদূলীৰ যি আঁচনি দেখুউৱা হৈছে, তাত ডিব্ৰুগড় মহকুমাত—কেইবাটাও আলি দেখুউৱা হৈছে, যেনে জয়পুৰ আলি, চাবুৱা টেঙা-খাট আলি, ডিবৈ ভামন, তিন আলি, হলগুৰি মৰাণ আৰু নাহৰ কটীয়া তিনি আলি—এই কেইটা আলি দেখুউৱা হৈছে। কিন্তু গড়কাপ্তানী বিভাগৰ ১৯৫১-৫২ চনৰ যি আচনি তাত এই আটাইবোৰ আলি নাই। তাত কেৱল ডিবৈ ভামন তিনি আলিৰ কথাহে উল্লেখ আছে, গতিকে এই বিষয়ে বিভাগীয় মন্ত্ৰীয়ে যেন ভাল ৰকমে অনুসন্ধান লয়।

খাদ্য পুৰস্কাৰ নিধিৰ ভবালৰ পৰা এই বছৰ যি ৭ লাখ টকা আলিৰ সুবিধাৰ কাৰণে খৰচ কৰা হব, তাৰ এটা কনা পাইয়ো ডিব্ৰুগড়ৰ ভাগত নপৰাটো অতি বেজাৰৰ কথা। ডিব্ৰুগড় সদৰৰ চাচনী মৌজাত প্ৰচুৰ ধান খেতি হয়। এই মৌজাৰ পৰা প্ৰতি বছৰে অতি কম পক্ষেও ৩০। ৪০ হাজাৰ মোণ ধান বাহিৰলৈ ওলাই যায়। এই মৌজাত মাত্ৰ আলি বুলিবলৈ এটা আছে, তাৰো দীৰ্ঘতা মাত্ৰ ১৩ মাইল—এই আলিটোৰ কথা মই যোৱা ৪ বছৰৰ পৰাই চৰকাৰক জনাই আছো। এই আলিটো যদি খাদ্য পুৰস্কাৰ নিধিৰ ভবালৰ পৰা খৰচ কৰি ভাল কৰিলে হেতেন, তেন্তে আজিলৈকে চৰকাৰে নাহৰ কনীয়াত অতি কম পক্ষেও ১০। ১২ হাজাৰ মোণ ধান সংগ্ৰহ কৰিব পাৰিলেহেঁতেন। মই জনাত এতিয়ালৈকে নাহৰ কটীয়াত মাত্ৰ ২ হাজাৰ মোণ মানহে সংগ্ৰহ কৰিব পাৰিছে। আশা কৰো এই আলিটোৰ কথা চৰকাৰে ভাবি চাব।

মেডিকেল কলেজ :—এই কলেজৰ ঘৰ নিৰ্ম্মাণ কাৰ্য্যৰ বাবে ৬৪,৪০,০০০ টকা ধৰা হৈছে। তাৰ ভিতৰত ২৮,৪০,০০০ টকা খৰচ কৰা হল বুলি দেখুউৱা হৈছে। টকা যথেষ্ট খৰছ কৰা হল সঁচা, কিন্তু কাম কিমানদূৰ হল সেইটোহে কোৱাটান। যিবিলাক ঘৰ সম্পূৰ্ণ হল, সেই বিলাক দেখিলে খৰচ বেচি হোৱা যেন হে অনুমান হয়।

মহোদয়া, মই যোৱা বছৰৰ বাজেট আলোচনা প্ৰসঙ্গতো মেডিকেল কলেজৰ কথা কৈছিলো; আজিও কম। দুখীয়া প্ৰজাৰ তেজেৰে গঢ়ি উঠা অসম মেডিকেল কলেজত আজিও দুখীয়াৰ স্থান নাই। মোৰ এই উক্তিঅসমৰ ইমুৰৰ পৰা সিমুৰলৈকে থকা সকলো দুখীয়া প্ৰজাই একবাক্যে স্বীকাৰ কৰিব। যোৱা বাৰ ডিব্ৰুগড়ৰ আটাই কেউজন সদস্যই একে কথাকেই কৈছিল, কিন্তু প্ৰতিকাৰ হলে একো নহল, ই জানো বেজাৰৰ কথা নহয় ?

অধিক শস্য উৎপাদন:—মহোদয়া, এই বিভাগৰ যোগেদি যিমান টকা খৰচ কৰা দেখুওৱা হৈছে, সেই অনুপাতে উৎপাদন বৃদ্ধি হৈছে নে নাই, তাক অলপ সন্দেহেৰেই চাব লগীয়া হৈছে। অসম কৃষিপ্ৰধান দেশ, য'ত কোনেও কেতিয়াও খাদ্যসঙ্কটৰ সন্মুখীন হব লগীয়া হোৱা নাছিল। কেবল গাৱলীয়া খেতিয়কৰ নাঙলৰ ওপৰতেই এই ৰাজ্য চলি আছিল। এতিয়া তা'ৰ উপৰিও চৰকাৰে ইমান টকা খৰচ কৰি শস্য উৎপাদন কৰা কাৰ্য্যত লাগি গৈছে, তথাপিও খাদ্যসঙ্কটে কিয় ৰাক্ষসী মুৰ্ত্তিধৰি দেশখনক গিলি পেলাব ধৰিছে আমি ভাবিবলৈ টান পাইছো। আগেয়ে চৰকাৰে কেইবালাখো টকা খৰচ কৰি ডিব্ৰুগড়ৰ শ্ৰীটঙ্কেশ্বৰ বৰুৱাৰ পৰা কেইবাটাও Tractor কিনি লৈছিল। সেইবিলাকৰ পৰা কিমান কাম হৈছে আমি জানি বলৈ ইচ্ছা কৰো।

মহোদয়া, আমি গাৱলীয়া মানুহ, সদায়, নগৰীয়াৰ মুখলৈ চাই থাকো। নগৰীয়া, চহৰীয়াৰ আদৰ্শ আমি বিচাৰো সকলো বিষয়তে। মান্ধাতা আমোলৰ নাঙলকে ধৰি গাঁৱলীয়া ৰাইজ কোনোমতে প্ৰবৰ্ত্তি আছো। এতিয়া আমাক লাগে, উন্নত ধৰণৰ সাজসজুলী—উন্নত ধৰণৰ প্ৰনালী। সেইটো দিব কোনে ? দিব লাগিব—নগৰীয়া চহৰীয়াই। তাৰ বাবে নগৰীয়া, চহৰীয়া সকলে সুবিধাজনক ঠাইত একোখন আদশ কৃষি ফাৰ্ম আৰম্ভ কৰি উন্নত প্ৰনালী আৰু উন্নত সাজ সজুলীৰে খেতি কৰি অধিক শস্য উৎপাদন আদশ শিক্ষাৰে গাঁৱলীয়া খেতিয়কক উৎসাহিত কৰক। চৰকাৰে, লোকেলবোৰ্ড, মিউনিচিপাল বোৰ্ড আৰু গড়কাপ্তানি বিভাগক এই কাম হাতত লবলৈ দিলে ভাল হয় আৰু সেই অনুপাতে উক্ত বিভাগ বিলাকত সাজসজুলী কিনিবলৈ টকা দি মাটিৰ সুবিধা দিয়ক।

ভূমিকম্প—বানপানী—মহোদয়া, যোৱা ১৫ আগষ্টৰ দিনা প্ৰলয়ঙ্কৰ ভূমিকম্পই আৰু তাৰ পিচত হোৱা বানপানীয়ে উত্তৰলক্ষীমপুৰ, পাচিঘাট, সদিয়া, ডিব্ৰুগড় আৰু শিৱসাগৰৰ কিছু অংশত যি ভীষণ ক্ষতি কৰিলে, আজিলৈকে তাৰ

সম্পূর্ণ হিচাপ নির্ণয়েই হৈ নুঠিল। বিধ্বস্ত অঞ্চলৰ লোকসকলৰ সাহায্যৰ যি আঁচনি মাননীয় বিত্ত মন্ত্রী ডাঙৰীয়াই ডাঙি ধৰিছে, সি আশানুৰূপ হোৱা নাই। বিধ্বস্তলোক সকলৰ সাহায্যৰ কাৰণে অসমৰ বাহিৰৰ পৰা যথেষ্ঠ সামগ্রী পোৱা হৈছিল। সেই আৱশ্যকীয় সামগ্রী বিলাক প্রকৃত দুৰ্দ্দশাগ্রস্ত লোক সকলে পাইছেনে নাই তাত মোৰ যথেষ্ট সন্দেহ আছে। উত্তৰ লক্ষীমপুৰৰ দুৰ্ভগীয়া সকলে কি পাইছে নাজানো; সেইকথা মই আমাৰ বন্ধুৰৰ শ্রীহেমচন্দ্র হাজৰীকাৰ পৰা জানিবলৈ বাট চাই ৰলো। বাহিৰৰ পৰা যি চাউল, কাপোৰ কানি আৰু বাচন বৰ্ত্তন আহিছিল, মই জনাত, তেনেকুৱা বস্তু ডিব্রুগড়ত অনেক সুবিধাবাদীয়ে আত্মস্যাত কৰিছে, ইয়াৰ এটা উদাহৰণ দিলেই যথেষ্ঠ হব। টিপ্লীং মৌজাত তেনেধৰণে অহা ৬০ মোণ চাউল, খেৰমীয়া মৌজাত ৬০ মোণ চাউল কাৰ যোগেৰে কাক বিতৰণ কৰা হল, আজিও অজ্ঞাত। এই বিষয়ে যোৱা চেপ্তেম্বৰ মাহত অধিবেশনত মই এটা প্রশ্নও তুলিছিলো। পাৰ্লিয়েমেণ্টাৰী চেক্রেটাৰী বৰ্ত্তমান উপমন্ত্রী শ্রীহৰেশ্বৰ দাস ডাঙৰীয়াই বিচাৰ কৰিম বুলি আশ্বাসো দিছিল, কিন্তু বিচাৰৰ ফলাফল আজিও নাপালো। এই দুইটা মৌজাই মোৰ ঘৰৰ ওচৰত। মই ভূমিকম্পৰ পিচদিনাৰ পৰা কেইবাজনো চৰকাৰী চাকৰীয়ালৰ সৈতে এই দুয়োটা মৌজাত ভ্রমণ কৰি টিপ্লিং মৌজাত মাটিৰ বাহিৰে অন্য চাউল, কাপোৰ ইত্যাদি সাহায্য পাব লগীয়া এজন মানুহো নাপালো। খেৰমীয়া মৌজাত ২নং মহমাৰি গাৱঁত মাত্র এগৰাকী বিধবা পালো, যাক এনেধৰণৰ সহায় দিয়া দৰ্কাৰ আছিল, অন্তত: কিছুদিনৰ কাৰণে। সেই সহায়ো আমি নাহৰকটীয়াৰ পৰা সংগ্রহ কৰি দিছিলো। এনে অৱস্থাত এই ১২০ মোণ চাউল কোনে খালে; কোনে দিলে কোনে নিলে, কাক দিলে—তাৰ বিচাৰ লাগে।

বৰ্ত্তমান দুৰ্দ্দশাগ্রস্ত লোকসকলৰ ঘৰ আদি সাজিবৰ কাৰণে টিনপাত, লোহা, বিলাতি-মাটি দিয়া হৈছে। এইবিলাকৰ বিতৰণতো, মোৰ বিশ্বাস প্রকৃত দুৰ্দ্দশাগ্রস্ত লোকে পোৱাত বেমেজালি ঘটিছে, অৰ্থাৎ তেওঁলোকে পোৱা নাই। ইয়াৰ যথেষ্ট প্রমাণ মই দিবলৈ সাজু আছো। ডিব্রুগড়ত এইবিলাক বস্তু বিতৰণৰ ভাৰ যাৰ ওপৰত ন্যস্ত আছে, তেওঁৰ ওপৰতো মোৰ যথেষ্ট সন্দেহ কৰিবৰ কাৰণ আছে। মই বিভাগীয় মন্ত্রী মহোদয়ক এই বিষয়ত চোকা দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো। Assam Textile ৰ যোগে দুৰ্দ্দশাগ্রস্ত লোক সকলক দিবলৈ অহা ৫০০ বেল কাপোৰৰ ৬৪ বেল কাপোৰ একেবাৰেই অন্তৰ্দ্ধান হল; বাকীখিনিও অতি কম সংখ্যক দুৰ্ভগীয়া সকলে পালে। ইয়াৰ বিচাৰ বাইজে চাবলৈ বাট চাই আছে।

যোগান বিভাগ :—এই যোগান বিভাগৰ যোগে ডিব্রুগড়লৈ কিমান চেনী, আটা আৰু ময়দা আহিছে আৰু কলৈ গৈছে সেই কথা বিভাগীয় কৰ্ম্মচাৰী সকলেহে জানে। গাৱলীয়া ৰাইজে যোৱা ছমাহটো বিশেষকৈ জয়পুৰ অঞ্চলত দৰৱত বটি দিবলৈকো একেৰি চেনি বা আটা নাই পোৱা বুলি কলেও একো অত্যোক্তি কোৱা নহব। কৰ্ম্মচাৰী সকলক সুধিও একো ভাল উত্তৰ নেপাওঁ। নাহৰকটীয়াত এখন হাইস্কুল, এখন এম্ ভি স্কুল আৰু ১০।১২ হাজাৰ লোকৰ বাসস্থান। তাত এখন মাত্র ৰেকাৰী আছে। সেই বেকাৰীয়ে আজি যোৱা ছমাহেও ময়দা বা আটা একো পোৱা নাই। তাৰ ফলত সেই অঞ্চলত ৰুগীৰ মুখত দিবলৈকো এটা বিস্কুত বা এচকল পাউৰুটী নাই। এই বিষয়ে মই যোগান বিভাগৰ মন্ত্রীৰ পৰা এটা ভাল বিচাৰৰ প্রাৰ্থনা কৰিছো, আৰু অতি শীঘ্রে যাতে সেই অঞ্চললৈ উক্ত বস্তুবিলাক যায় তাৰ দিহা কৰিবলৈ অনুৰোধ জনালোঁ। কলা বজাৰত চেনি, আটা, ময়দা সহজে অধিক দামত পোৱা যায় কিন্তু চৰ্কাৰী কৰ্ম্মচাৰী সকলক সুধিলে কয় এই বস্তুবিলাক বৰ কমকৈ আহিছে গতিকে দিব পৰা নাই। কমকৈ আহিছে সঁচা কিন্তু কলাবজাৰত পোৱা যায় কেনেকৈ? সেই দৰে কাপোৰ-কানিৰ অৱস্থাও সেই একে। নিৰ্দ্ধাৰিত মূল্যত ধূতি, সাড়ী নাই কিন্তু অতিৰিক্ত মূল্য দিলে বহুতো পায়। যোগান আৰু টেক্সটাইল, এই দুটা বিভাগত দুৰ্নীতি ইমান ভৰি পৰিল যে, আমি স্বাধীন সুসভ্য দেশৰ নাগৰিক এই কথা ভাবিবলৈ লাজ লাগে। কোনো কোনো ক্ষেত্রত কোনো সময়ত এনে অৱস্থাত পৰো জনপ্রিয় চৰ্কাৰৰ যে ময়ো এজন অংশীদাৰ সেই কথা নাকত অঙ্গুলি দিহে কব পৰা যায়।

মহোদয়া, কেৱল এই দুটা বিভাগতেই যে দুৰ্নীতি সোমাইছে সেই কথা নহয়। আজিৰ চৰ্কাৰত এনেকুৱা এটা বিভাগ নাই যত দুৰ্নীতি নাই। দুৰ্নীতি যি ৰাক্ষসী মূৰ্ত্তিৰে আগবাঢ়িব লাগিছে তাক অতি শীঘ্ৰে ৰোধ কৰিব নোৱাৰিলে জনপ্ৰিয় চৰ্কাৰৰ নামত যে মুচিব নোৱাৰা কলঙ্কৰ চেকা চিৰদিনলৈ থাকি যাব ই ধ্ৰুৱ সত্য। সেই কাৰণে মই প্ৰত্যেক বিভাগীয় মন্ত্ৰীসকলক অতি কঠোৰ হস্তে শাসন দণ্ড পৰিচালনা কৰিবলৈ আবেদন জনালো।

মহোদয়া, এই বিষয়ে মই এটা কথা নকলে অন্যায় কৰা হব। বৰ্ত্তমান সকলো বিভাগৰ কৰ্ম্মচাৰী সকলৰ মনত এটা অসন্তোষৰ ভাব পৰিলক্ষিত হয়। অনেক ক্ষেত্ৰত তলৰ কৰ্ম্মচাৰীক প্ৰমোচন দি ওপৰত বহুৱাই দিয়াত আৰু যোগ্য জনক বাদ দি অযোগ্য কিছুমানক কামত নতুনকৈ মকৰল কৰা কথা প্ৰায়ে শুনা যায়। শুনাই নহয়, অনেক ক্ষেত্ৰত এইবিলাকৰ সত্যতাৰ প্ৰমাণো পোৱা যায়। "কাকো দেখি ৰান্ধে বাঢ়ে কাকো দেখি দুৱাৰ মাৰে" এই নীতি পৰিহাৰ কৰিবলৈ চৰকাৰক অনুৰোধ জনালো।

মহোদয়া, চৰ্কাৰৰ আৰু এটা কথাত ৰাইজ আৰু কৰ্ম্মচাৰী সকলৰ মনত বিক্ষোভৰ ভাব দেখা যায়। ময়ো তাৰ ভিতৰৰ এজন। সেই কথা হৈছে কোনো কোনো অনুষ্ঠান যেনে লোকেল বোৰ্ড, মিউনিচিপাল বোৰ্ড, শিক্ষা বোৰ্ড ইত্যাদি। এইবিলাক অনুষ্ঠানলৈ চকাৰৰ মনোনীত প্ৰাৰ্থী, মই আন ঠাইৰ কথা কবলৈ নাযাওঁ ডিব্ৰুগড়ৰ কথাকে কম, ডিব্ৰুগড়ত শিক্ষা বোৰ্ডলৈ এইবাৰ চৰ্কাৰে এগৰাকী মহিলাক সভানেত্ৰী মনোনীত কৰিলে। এই গৰাকী মহিলাৰ শিক্ষাৰ বিষয়ে মোৰ যথেষ্ঠ সন্দেহ আছে। কি বিশেষ গুণত যে এই গৰাকী মহিলাই বাৰে বাৰে আন বহুতো অনুষ্ঠানত চৰ্কাৰৰ অনুগ্ৰহভাজন হৈ সভ্যা মনোনীত হব পাৰিছে মই ভাবি নাপাওঁ। এইবাৰ এনে এটা গধুৰ দায়িত্বপূৰ্ণ অনুষ্ঠানতো কি বিশেষ গুণৰ অধিকাৰিণী হৈ সেই আসন অলঙ্কৃত কৰিবলৈ চৰ্কাৰৰ অনুগ্ৰহ পালে ভাবি ডিব্ৰুগড়ীয়া ৰাইজ আচৰিত হৈ কৈছে "ৰজাই ভাল দেখে যাক ভেটিও নালাগে তাক"—মই ভাবিছো ৰজা জন কোন ? আগ পাছ ধৰা ৰথীয়া সদৰি জন নো কোন ? এই কথাত যদি কাৰবাৰ কলিজাত খৰফৰণি উঠে তাৰ বাবে ক্ষমা প্ৰাৰ্থনা কৰিছো। "সভাত থাকি নামাতে উচিত, দোষে পায় কিঞ্চিৎ কিঞ্চিৎ"—সেই দেখিহে কৈছো।

ভূমিকম্প বিধবস্ত লোকৰ পূনৰবসতি :—

মহোদয়া, বিত্ত মন্ত্ৰী মহোদয়ে এই বিষয়ে উত্তৰ লক্ষীমপুৰত কেবাহাজাৰো বিঘা মাটিত কেবা হাজাৰো লোকৰ পুনৰবসতিৰ কাম হৈছে বুলি কৈছে। কিমান কাম হৈছে বন্ধুবৰ শ্ৰীহেমচন্দ্ৰ হাজৰীকাৰ পৰা নিশ্চয় জানিব পাৰিম। ডিব্ৰুগড় অঞ্চলত যে এই কাম একেবাৰে হোৱা নাই সেই কথা মই অতি জোৰ কৈ কব পাৰো। এই কথাত মোৰ ডিব্ৰুগড়ীয়া বন্ধুসকল নিশ্চয় একমত বুলি কব পাৰো। ভূমিকম্প হৈ যোৱা আজি ছমাহ পাৰ হৈ গল। বিধবস্ত অঞ্চলৰ মানুহে মাটি মাটি কৰি চিঞঁৰী টেটু ফালিব লাগিছে তথাপিও ডিব্ৰুগড়ৰ কৰ্তৃপক্ষৰ টোপনি নাভাগিল। আজিলৈকে মাটিৰ উপদেষ্টা কমিটি নবহিল। ই অতি পৰিতাপৰ কথা। মহোদয়া বিধবস্ত অঞ্চলৰ লোক সকলৰ বিলৈ বিপত্তিৰ কথা কৈ ওৰ পেলাব নোৱাৰো। কিন্তু চৰ্কাৰৰ যথেষ্ট চেষ্টা থকা স্বত্বেও চৰ্কাৰী অনেক কৰ্ম্মচাৰী সকলৰ অদূৰদৰ্শী আৰু গাফিলিৰ ফলত দুৰ্দ্দশাগ্ৰস্ত সকলৰ বিশেষ কোনো উপকাৰ হোৱা দেখা নায়।

অঁনাতাৰ কেন্দ্ৰঃ—মহোদয়া, অনেক কালৰ পিছত অসমত দুটা অঁনাতাৰ কেন্দ্ৰ স্থাপন হল সঁচা, অসমৰ ৰাজধানীত এটা আৰু অসমৰ প্ৰধান নগৰ গুৱাহাটীত এটা। এই অনাতাঁৰ কেন্দ্ৰ দুটাত অসমৰ আৰু অসমীয়াৰ কিমান উপকাৰ হৈছে চাওক। অসমীয়া কাম কৰা লোকৰ সংখ্যা এটা আঙুলীতে শেষ হয়। যি সকল অসমীয়া গায়কে তাত গান গায় তেওঁলোকৰ আহুকাল অসুবিধাৰ কথা শুনিবলৈ আমাৰ কোনোবা আছেনে ? আমাৰ চৰ্কাৰে কব পাৰে এইটো কেন্দ্ৰীয় চৰ্কাৰৰ কথা। কথাটো সঁচা। কিন্তু অসমৰ এই কেন্দ্ৰ কেইটাত যাতে অসমীয়া কৰ্ম্মচাৰী লয় অসমীয়া শিল্পী সকলে সুবিধা পাব লাগে এই কথা কেন্দ্ৰীয় চৰ্কাৰৰ ওচৰত দাবী কৰিবলৈকো অসম চৰ্কাৰ অক্ষম নেকি ? মই আশাঁ কৰো অসম চৰ্কাৰে যেন এইবিলাক কথাত দুৰ্ব্বলতা নেদেখুৱায়।

মহোদয়া, অসম ৰেলওৱেটো সেই একে কথা। তাতো অসমীয়াৰ ভাত নাই। তাৰোপৰি দুৰ্নীতিয়ে এই লাইনতো যি ভাবে বেৰি ধৰিছে তাত ভ্ৰমণ কৰা যেই কোনো সভ্যই ভালদৰে উপলব্ধি কৰিব পাৰিছে। এই বিষয়েও যাতে আমাৰ চৰ্কাৰে কেন্দ্ৰীয় চৰ্কাৰক দাবী জনায়।

মহোদয়া, বৰ্ত্তমান দেশত খাদ্য সঙ্কটে যেনে ভাবে দেখা দিছে, এতিয়াই ইয়াৰ এটা প্ৰতিকাৰৰ উপায় নললে দেশত যে নানান বিপদ বিঘিনিয়ে দেখা দিব তাক কোনেও নুই কৰিব নোৱাৰে। কৰ্ম্মচাৰী সকল বিক্ষুব্ধ হোৱা ইও এটা কাৰণ। এই শিলং নগৰতে দেখিছো চাউলৰ যেনে অভাব। প্ৰায়বিলাক মানুহৰ মুখতে শুনো যে প্ৰায়ে তেওঁলোকে লঘোণ দিব লগাত পৰিছে। বৰ্ত্তমান যি হাৰে চাউল দিয়া হৈছে সেইটো অতি কম। লৰা-ছোৱালী থকা সকলৰ অৱস্থা অতি শোচনীয়। লৰা-ছোৱালীক লঘোণে ৰাখি নিজে লঘোণে থাকি কোনো কৰ্ম্মচাৰীয়ে ভাল কাম কৰিব নোৱাৰে। লঘোণে ৰাখি ভাল কাম কৰিবলৈ দাবী কৰিবলৈও চৰ্কাৰৰ কোনো অধিকাৰ নাই। গতিকে এই বিষয়ে সতৰ্ক হবলৈ জনালো।

মহোদয়া, আমাৰ চৰকাৰে জঙ্গলী বিভাগৰ পৰা যথেষ্ট পৰিমাণে কৰ পায়। বৰ্ত্তমান এই বিভাগৰ তত্বাৱধানত বহুতো নতুন নতুন আৱশ্যকীয় কাম আৰম্ভ হব ধৰিছে। কিন্তু এই বিভাগ-টোৰ প্ৰতি চৰ্কাৰে অলপ অমনোযোগ দিয়া যেন অনুমাণ হয়। এই বিভাগত যেনে দৰে কাম আৰম্ভ হৈছে আন কোনো বিভাগত এনেদৰে কাম ভাল গতিত আৰম্ভ নাই হোৱা বুলিয়ে মোৰ বিশ্বাস। গতিকে এই বিভাগত যথেষ্ট ৰকমে কৰ্ম্মচাৰী লৈ কাম যাতে আৰু ভাল ৰকমে হব পাৰে তাৰ দিহা কৰে এই আশা কৰিলো।

সৰ্ব্বশেষত মই আমাৰ স্বৰ্গগত নেতা লোক-প্ৰিয় বৰদলৈ দেৱৰ স্মৃতি ৰক্ষাৰ বিষয়ে দু-আষাৰ কৈ মোৰ বক্তব্য সামৰণি মাৰিম। মহোদয়া, মই জানো চৰ্কাৰে তেখেতৰ স্মৃতি ৰক্ষা কৰিবৰ কাৰণে তেখেতৰ এখন জীৱনী সঙ্কলনৰ কাম হাতত লব। এই জীৱনী সঙ্কলনৰ ভাৰ পৈণত শিল্পী আৰু সুসাহিত্যিকৰ হাতত পৰে তালৈ যেন বিশেষ ভাবে মনোযোগ দিয়ে। এই জীৱনীত কেৱল লোকপ্ৰিয়ৰ জীৱনৰ ঘটনাৱলীয়ে ঠাই পাব লাগে এনে নহয়। তেখেতৰ এই জীৱনীৰ পৰা যেন ভাৰতৰ সকলো ভাষা-ভাষী লোকেই আমাৰ অসমৰ কথা ভালদৰে জানিব পাৰে; তাৰো দিহা কৰা উচিত হব। এই জীৱনী যেন ভাৰতৰ আন আন ভাষালৈ অনুবাদ কৰিবলৈ আগ্ৰহ কৰে তাৰ বাবে চৰকাৰে সুচিন্তিত ভাবে কাম হাতত লব বুলি মই আশা কৰিলোঁ।।

শেষত মই পুনৰ বিত্ত মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াক মোৰ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো। আৰু মাননীয় মুখ্য মন্ত্ৰী আৰু আমাৰ প্ৰিয় নেতা শ্ৰীমেধী ডাঙৰীয়াক মোৰ উল্লিখিত অভিযোগবিলাকলৈ বিশেষ ভাবে চকু দিবলৈ অনুৰোধ জনায় মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

"ভাৰত কী জয়"।

Srijut BIJAY CHANDRA SAIKIA : মাননীয়া উপধ্যক্ষা মহোদয়া, মাননীয় বিত্তমন্ত্ৰী শ্ৰীযুত মতিৰাম বৰা ডাঙৰীয়াই এই পৰিষদত ১৯৫১-৫২ চনৰ আয় ব্যয়ৰ হিচাব উত্থাপন কৰি এটি দীঘলীয়া আৰু বিতং বিৱৰণী দিলে। তেখেতৰ বৰ্ত্তৃতা বৰ সুন্দৰ হৈছে। আৰু দেশৰ আৰ্থিক আৰু অৰ্থনৈতিক সকলো কথা ভালকৈ ফঁহিয়াই দেখুৱাই দিছে। কাজেই তাৰ কাৰণে অন্তৰেৰে শলাগ লৈছো আৰু তেখেতক সম্বৰ্দ্ধনা জনাইছো।

মহোদয়া, আমাৰ দেশৰ ওপৰেদি কেবাটাও ধুমুহা বৈ গৈছে। ১৯৪৩ চনৰ পৰা বানপানীৰ প্ৰকোপ চলি আছে আৰু তাৰ পিছত আমাৰ দেশৰ দুজন প্ৰধান নেতা হেৰুৱাইছো। এজন স্বৰ্গীয় গোপী নাথ বৰদলৈ আৰু আনজন সৰ্দ্দাৰ পেটেল। আৰু তাৰ পিছত দেশত সাম্প্ৰদায়ীক বিৰোধ হৈছে। পাকিস্থানৰ পৰা আমাৰ দেশলৈ বহুত মানুহ আহিছে। তাৰ পাছত যোৱা ১৫ আগষ্টৰ দিনা আমাৰ দেশত ভূমিকম্প হৈ গ'ল। বহুতো অঞ্চল একেবাৰে বিধ্বস্ত হৈ

গৈছে। এই বিধ্বস্ত অঞ্চলত মানুহ গৰু-ম'হ আদি সকলোৱে দুখ-কষ্ট কুলাই পাচিয়ে নধৰা হৈছে। আনকি সেইবিলাক অঞ্চলত থাকিব নোৱাৰা অৱস্থা হৈ পৰিছে। আমাৰ চৰ্কাৰৰ কাম এইবিলাক কাৰণে দুগুণে বাঢ়ি গৈছে।

যোগন বিভাগ। যোগান বিভাগে কাপোৰ-কানি ও সূতা ৰাইজৰ মাজত বিতৰণ কৰিব পৰা নাই। ডিব্ৰুগড় অঞ্চলৰ কাৰণে ৫০০ বেল কাপোৰ দিয়া হৈছিল কিন্তু দুখৰ বিষয় যে সেই অঞ্চলৰ অন্তৰ্ভূক্ত ভিতৰুৱা গাওঁ বিলাক—য'ত সূতা আৰু কাপোৰৰ অতি প্ৰয়োজন তাত কাপোৰ সূতা, নাই পোৱা বুলিয়েই কব পাৰি। তাৰ প্ৰমাণ হিচাবে মই এই পৰিষদৰ আগত এখন লিষ্ট দিব খোজো।

(১) গোবিন্দৰাম ভোগোকম দাস, চিচি—৩ বেল।

(২) উপেন্দ্ৰলাল মুখাজৰ্জী, চিচি—৩ বেল।

এওঁলোকে তেওঁলোকৰ নামৰ পিচত দিয়া কাপোৰৰ ৰিলিফ ক'টা পাইছে কিন্তু এইবিলাক মানুহে কাপোৰ প্ৰকৃততে পোৱা নাই। তাৰ পিচত—

(৩) মুৰাৰী ৰাম অগৰৱালা—ডিব্ৰুগড়—৩ বেল।

(৪) হৰেন্দ্ৰ নাথ শইকীয়া—ধেমাজী—৪ বেল।

(৫) যতিন্দ্ৰ চন্দ্ৰ দেব—লেঙেৰী—৪ বেল।

আদি 'পাৰমিট হ'লডাৰ' সকলে যোৱা জুনমাহৰ পৰা কাপোৰ পোৱা নাই। অথচ উপৰোক্ত অঞ্চল বিলাকৰ গাৱলীয়া ৰাইজৰ সূতা-কাপোৰৰ একান্ত প্ৰয়োজন। এই কাপোৰ বিলাকৰ বিতৰণ একেবাৰে হোৱা নাই। ডিব্ৰুগড় ৰিলিফ কমিতিৰ পৰা ৩৭৭ খন ধুতি আৰু শাৰী খোৱাং বিধ্বস্ত অঞ্চলত বিতৰণৰ কাৰণে দিয়া হৈছিল আৰু সেইখিনি ভালদৰে পাব লগীয়া ৰাইজৰ মাজত বিলাই দিয়া হৈছে। বাকী কাপোৰ বিলাক কিহল—কলৈ গ'ল—কোনেও কব নোৱাৰে। আন্ধাৰ বাতেদি ডিব্ৰুগড় মহকুমাৰ কাৰণে যোৱা কাপোৰ-কানি বিলাক কলা বজাৰলৈ (Black market) প্ৰবেশ কৰিছে।

The Hon'ble Srijut BISHNURAM MEDHI: Madam, I want to know whether these details pertain only to the earthquake relief quota or to other quotas also?

Srijut BIJAY CHANDRA SAIKIA.—হয়, 'ৰিলিফ ক'টা'।

তাৰ পিচত ২০০ বেল টিৰাপ ফ্ৰন্টিয়াৰলৈ পঠাইছে; বাকী ৮০ বেল কাপোৰ Co-operative Trading Society ত দিয়া হৈছে।

The Hon'ble Srijut BISHNURAM MEDHI: Then it will be better if the list is sent to us later so that we can have an enquiry made. But this cannot be the subject-matter of discussion now as it does not come under the purview of the Budget discussion. This is met from Governor's Relief Fund, which is outside the Budget. If the list is sent to us we can have an enquiry made by the proper authorities.

The DEPUTY SPEAKER: The hon. Member will please confine himself to the Budget discusion.

The Hon'ble Srijut BISHNURAM MEDHI : মোৰ কথাটো হৈছে, আপুনি যিবিলাক কাপোৰৰ কথা কৈছে সেইবিলাক Governor's Relief Fund ৰ পৰা বিতৰণ কৰা হৈছেনে নাই Textile quota ৰ পৰা বিলোৱা হৈছে ? যদি Textile quota ৰ পৰা হৈছে তেতিয়া হলে Enquiry কৰোৱা হব। আৰু যদি Governor's Relief Fund ৰ পৰা বিলোৱা হৈছে তেতিয়া হলে, বাজেট আলোচনাৰ ভিতৰত নপৰে।

Srijut DALBIR SINGH LOHAR : Governor's Relief Fund ৰ কটা নহয়। Textile quota.............

The DEPUTY SPEAKER: If the hon. Member yields he will please take his seat.

(After a pause)

No he does not yield.

Srijut BIJAY CHANDRA SAIKIA : কাপোৰ-কানিৰ কষ্টৰ লগতে বাইজৰ আটা, ময়দা, চেনি আদি অন্যান্য খোৱা বস্তুবো সেই একেই অৱস্থা। এই আটাই বিলাক বস্তুৰ, চোৰাং বজাৰ হৈছে আচল প্ৰাপ্তিস্থান। বিভাগীয় স্থানীয় অফিচাৰ সকলেও—চোৰাং বজাৰৰ বেপাৰী সকলৰ লগত শাৰী পাতিছে বুলি কলে অত্যুক্তি কৰা নহব। এইবিলাক কাৰণতেই ৰিংৰস্ত অঞ্চলৰ—জুকুনা ৰাইজৰ কষ্টৰ সীমা নোহোৱা হৈছে। যোৱা দুমাহৰপৰা কাপোৰকানি পোৱা নাই।

তাৰপিচত প্ৰকিয়ৰমেণ্টবিভাগ— এই বিভাগৰো কাম ভাল হৈছে বুলি কব নোৱাৰি। চৰ্কাৰে যি নীতি গ্ৰহণ কৰি এই বিভাগৰ পৰা কাম বিছাৰিছে, স্থানীয় অফিচাৰ সকলে তাৰ প্ৰতিকূলে আচৰণ কৰিছে যেন অনুমাণ হয়। যি সবল এজেন্টৰ ওপৰত ধান চাউল সংগ্ৰহ কৰি চৰ্কাৰী গুদামত দিয়াৰ ভাৰ দিয়া হৈছে সেই সকলৰ বহুতে চৰকাৰী চাকৰীয়ালৰ লগত একমত হৈ, সৰহ দামত তাৰে কিছুঅংশ চোৰাংকৈ বাগানৰ গুদামত দি ধন ঘটিছে। এনে বিলাক কাৰণেই, চৰকাৰৰ ধান চাউল সংগ্ৰহত বিঘিনি ঘটিছে আনফালে চোৰা বজাৰত চাউলৰ মোণে ৩০/৪০ টকা হৈছে। এই বিলাক কু-কাৰ্য্য আজি ৩/৪ বছৰৰ পৰা দেখি আহিছো। চৰ্কাৰী চাকৰীয়ালৰ এই দুৰ্নীতি গুচোৱা একান্ত দৰ্কাৰ আৰু এই বিষয়ে চৰ্কাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰো।

মাননীয়া উপধ্যক্ষা মহোদয়া, তাৰ পিচত শিক্ষা বিভাগৰ বিষয়ে কিছু কওঁ। এই বিভাগৰ পৰিচালনা এক অনুষ্ঠানৰ দ্বাৰা হব লাগে। যেনেকৈ শিক্ষা বোৰ্ডৰ দ্বাৰা প্ৰাইমাৰী শিক্ষা পৰিচালিত হৈছে—তেনেকৈ চেকেণ্ডৰী, এমৃভি, আদি শিক্ষাৰ কাৰণেও চেকেণ্ডৰী বোৰ্ড গঠিত হব লাগে। সেইদৰে কলেজ বিলাক বিশ্ববিদ্যালয়ে চলাব লাগে। Trained teacher ৰ অভাৱত স্কুলবিলাকত শিক্ষাৰ ব্যতিক্ৰম ঘটিছে। Trained teacher যাতে পাব পাৰি তাৰ কাৰণে training school খুলি, প্ৰাইমেৰী স্কুল বিলাকৰ শিক্ষাৰ পদ্ধতি উন্নতি কৰিব লাগে। এই বিষয়ে মাননীয় শিক্ষামন্ত্ৰীৰ মনোযোগ আকৰ্ষণ কৰো। ইয়াৰ লগতে আৰু এটা কথা কব খোজো যে লোকেলবোৰ্ডৰ (শিক্ষাবোৰ্ড) সহায়ৰ কাৰণে প্ৰায় বছৰি ১,৪০০ টকাৰ আৱশ্যকতাৰ কথা

সম্বন্ধে চৰকাৰে দৃষ্টি দিয়া নাই। এই সম্বন্ধে শিক্ষামন্ত্ৰীৰ ওচৰলৈ deputation ও আহিছিল— কিন্তু পৰিতাপৰ কথা যে আজিলৈকে তাৰ কোনো action লোৱা হোৱা নাই।

চাহ বাগানৰ স্কুল বিলাকৰ সম্বন্ধে এটা কথা কবলৈ পাই সুখী হৈছো যে কোনো কালেই চৰ্কাৰৰ তৰফৰ পৰা Inspection নোহোৱা স্কুল বিলাক পৰিদৰ্শন কৰাৰ কাম হাতত লবলৈ ব্যৱস্থা কৰিছে, যদিও কম সংখ্যক Inspecting officer ৰ দ্বাৰা পৰিদৰ্শন সম্ভৱপৰ নহব। এই প্ৰাইমাৰী স্কুল বিলাকতো বুনীয়াদী শিক্ষা দিয়াৰ ব্যৱস্থাৰ সম্বন্ধে চৰকাৰে বিবেচনা কৰিব বুলি আশা কৰিলো।

চিচি আৰু ধেমাজি মৌজা আৰু পাইক মহল আদি গোটেই অঞ্চলৰ মানুহৰ অৱস্থা বৰ বেয়া। বিশেষকৈ চিচি মৌজাৰ অকাজান মিচিংপুৰ, ৰুপহী বৰগড়া, চিলা বৰগড়া, দিজমুৰ আদি ঠাইৰ অৱস্থা বৰ শোচনীয়। সেই অঞ্চলৰ ৰাইজৰ খাবলৈ সমূলী নাই আৰু বেচি ভাগ মানুহৰ খেতি কৰিবলৈ গৰু-ম'হো নাই। দুৰ্ঘটনাৰ পিচত খাবলৈ নেপাই, খাবলৈ হাবিতলীয়া ফল-মূল আদি বিচাৰি যাওঁতে পলশত পৰিয়ো বহুত মানুহ মৰিল। কাৰণ খাল, বিল আৰু নদী বিলাক পলশে পুতি সমান কৰি পেলাইছিল। খোৱা পানীৰ অভাৱত মানুহৰ বিলাই-বিপত্তিৰ সীমা নোহোৱা হৈছিল। আনকি পৰ্ব্বতৰ ওপৰৰ আৰৰ বিলাকেও, দীঘলে প্ৰায় ৩ মাইল আৰু পুতলে ৫ মাইল পথাৰখন পাৰ হৈ গৈ, জিয়া দলৰ পানী খাব লগীয়া হৈছিল। ভুক্তভোগীৰ বাহিৰে আনে এইবোৰ কথা অনুভৱ কৰিব নোৱাৰে। সেই অঞ্চলৰ ৰাইজে আহু খেতি কৰিবৰ নিমিত্তে চেষ্টা কৰিছে। কিন্তু কৃষি বিভাগে একো যোগাৰ দিব পৰা নাই। সেই অঞ্চলৰ একোখন পথাৰত ৬/৭ হেজাৰ একৰ মাটি আছে। কিন্তু কৃষি বিভাগৰ উদাসীনতাৰ কাৰণে একো খেতি কৰিব পৰা নাই। ইফালে খাবলৈ সমূলী নাই। ধেমাজি মৌজাৰ বিশেষকৈ কঠালগুৰি, পেৰাভাহি, কচাৰি বৰগাওঁ, জামুগুৰি, দীঘলী মিৰিগাওঁ, দীঘলগড়া, ৰঙাগড়া, সপাক, উৰি আমগুৰি, মিৰিগাওঁ, জীয়াধলমুখ, বোকা-খিলা ভোজো গাওঁ, হেচনি গাওঁ আদিৰ অৱস্থা অতি শোচনীয় আৰু দেখিলে শোক লগা। ৰঙাগড়া অঞ্চলত ১৫/১৬ ফুট পলশ পৰি ঘৰ দুৱাৰ পুতি পেলালে। ইফালে হেজাৰ হেজাৰ একৰ মাটিৰ পথাৰ বালিময় হল। সেইবিলাক মাটি ভৱিষ্যতে খেতিৰ উপযোগী হব নে নহয় কোৱা টান। এতিয়া আহু খেতিৰ সময়। গতিকে প্ৰায় ৩০০ মোণ আহু কঠিয়া পঠাবলৈ কোৱা হৈছে। তাৰ ভিতৰত ১৫০ মোণ কঠিয়া ধেমাজি মৌজাৰ কাৰণে আৰু বাকীখিনি চিচি মৌজাৰ কাৰণে হব। এতিয়া প্ৰায় বিলাক মানুহেই খেতি কৰিবলৈ বিচাৰিছে, কিন্তু কৃষি বিভাগেহে জোৰ দিব পৰা নাই।

সেই বিলাক অঞ্চলৰ ৰাইজে আজিলৈকে ৰিলিফ অনুষ্ঠানবোৰৰ পৰা কোনো সাহায্য পোৱা নাই। আলি-পদূলীৰ অভাৱত ৰিলিফৰ কাপোৰ-কানি আজিলৈকে বুঢ়ি সুতি ডাকবঙলাতে পৰি আছে আৰু কিছুমান চিচিমুখত পৰি আছে। সোনাৰি বৰ ঘাটৰ পৰা নৰ্থ ট্ৰাঙ্ক ৰোডেদি চিচি মৌজাৰ গলোৱা নদীৰ পৰা প্ৰায় ১,৪০০ গজ ৰাস্তা ভূঁইকপত বহি গ'ল আৰু সেই ঠাইত গড়কাপ্তানি বিভাগে সাকোৰ দৰে বাহৰ দলং দিছে। যাতায়তৰ বৰ অসুবিধা হৈছে। সেই ঠাইৰ পৰা প্ৰায় পোৱা মাইল দূৰত আলিটো নিব পৰা সুবিধা আছে। অৱশ্যে দুমাইল মান দীঘল হব পাৰে আৰু এখন দলং পৰে। যদি চৰকাৰে মন কৰে তেন্তে বাৰিষা কালত অহা-যোৱা কৰাত সুবিধা হব, আৰু যান-বাহনো নিব পৰা যাব পাৰে। কিন্তু আমাৰ চৰকাৰৰ গড়কাপ্তানী বিভাগে উত্তৰ অঞ্চলৰ আলি-পদূলীৰ নিমিত্তে আজিলৈকে কোনো কামকে হাতত লোৱা নাই আৰু এই বছৰ বাজেটতো সেই অঞ্চলৰ নিমিত্তে কোনো টকা ধৰা নাই। বৰ্ত্তমান চৰ্কাৰ উত্তৰ অঞ্চলৰ প্ৰতি একেবাৰে উদাসীন হৈ পৰিছে। নাজানো উত্তৰ পাৰৰ ৰাইজে কি দোষ কৰিলে ? উত্তৰ ট্ৰাঙ্কৰোডৰ এতিয়া যি অৱস্থা হৈ আছে, অহা বাৰিষা চিচি-ধেমাজিলৈ যোৱা বৰ টান হৈ পৰিব। তাতে আকৌ এই বছৰ ভূমিকম্পত তৰাযান, জীয়াধল ঘগৰা, অকাযান, মৰিধল, গেলোৱা, চিলা নদী, জলকীয়া সুতি, ডিজমুৰ, ডিমো আৰু চিমেল আদি পৰ্ব্বতীয়া নদীৰ মুখবোৰ বন্ধ হৈ আছে। বাৰিষা ধল অহাৰ লগে লগে কিৰূপ ধাৰণ কৰে ঠাৱৰোৱা বৰ টান কথা।

আৰু এটা কথাত বিশেষ মন দিব লগা হৈছে যে এতিয়া সেই অঞ্চলৰ মানুহৰ যি অৱস্থা হৈছে তালৈ চাই তাৰ মানুহে খাজনা দিয়াটো বৰ টান কথা। আমাৰ চৰ্কাৰে ভালকৈ অনুসন্ধান কৰি অন্ততঃ ২। ৩ বছৰৰ কাৰণে সেই অঞ্চলৰ মানুহৰ খাজনা মাফ দিয়াৰ উচিত ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। সেই অঞ্চলত গ্ৰেজিং ৰিজাৰ্ভ নাম মাত্ৰ আছে। তাত কিছুমান মানুহে মাটি খাইছে আৰু আলুখেতি, সৰিয়হ খেতি কৰিব লাগিছে। কিন্তু পট্টা আছেনে নাই কব নোৱাৰো। ইয়াৰ আচল কাৰণ হৈছে যে তাত proper checking হোৱা নাই। সেই কাৰণেই revenue একেদৰেই আছে যদিও মানুহৰ সংখ্যা বৃদ্ধি হোৱা দেখা গৈছে। গতিকে Sub-Deputy Collector ৰ দ্বাৰা এই বিলাক checking ৰ এটা ব্যৱস্থা কৰা উচিত। ইয়াকে কই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

Srijut NALINI KUMAR CHOUDHURY: Deputy Speaker, Madam, I am thankful to you for giving me the opportunity of taking part in the Budget discussion. I am proud that I am here today as a Member of the great Party which has brought us our Freedom. It has been my proud privilege to have come in the seat of our illustrious leader Lokapriya Late Bardoloi. I only wish that I may live to the noble ideal that he showed in his devotion to the country. I am proud of my leader who is also the leader of the House and one in whose able hands the destiny of Assam rests. I know him from my very childhood when I held him in great esteem as one of the heroes of Non-co-operation Movement. Madam, I congratulate the Hon'ble Finance Minister for presenting us a sound Budget. It is his noble patriotism and insight that have succeeded in giving us this Budget. I would however like to make some suggestions. In this Budget, Madam, I find no provision has been made for the improvement of the Palashbari Barduar road. Thanks to the war, it was repaired and metalled at that time. War ended and peace came. But the road has not been repaired up till now. As the House knows, this is a very important road linking two important centres. I wish some provisions were made in the Budget to repair and improve the road.

No problem is graver today than the scarcity of cloth and yarn. During the last few months I had the opportunity of going to many villages in South Kamrup and have seen the difficulties that the villagers are facing for want of adequate quantity of cloth and yarn. In many of the houses the handlooms are lying idle and the busy hands of the Assamese womenfolk seemed to be at rest compelled by want of yarn particularly when the great Assamese festival Bohag Bihu is coming nigh.

I hear that there is a project to establish a spinning mill in Dhubri. I welcome it most warmly and I sincerely believe that the Government will render all possible assistance to this industry.

With the scarcity of cloth and yarn comes that of water. In this season I have seen in villages the wells being dried up and wherever there is little water, people are rushing there and even bullock carts fetching water from distant villages are seen. I suggest that sufficient funds may be allotted to arrange for sufficient water supply in rural areas.

This problem not only affects the village. Even in our premier town, Gauhati, water supply has not at all improved, rather it has deteriorated. In my part of the town, *i. e.* Bharalumukh, we have not been able to get water from the municipal waterworks for the last 10 years. Once in a blue moon, the municipal water supply lorry comes, but it cannot cater successfully to the needs of all concerned. It is said that the Government is handing over soon the control of the municipality to the non-official commissioners. I fail to under-

stand the real cause that has prompted the Government to take this step. Is the Government doing so in despair, because it has not been able to improve the water-supply ? Is it thinking of giving a lump sum to the municipal commissioners to improve it ?

While discussing about the Gauhati municipality, I venture to point out the condition of the leper asylum at Gauhati. Due to want of beds, it has not been able to accommodate the lepers that come from all corners of the District. Many of them take refuge in the town and go about begging. Even the inmates of the asylum are seen going about begging in the town. Madam, I do not think I need mention the grave danger that this practice carries for the people of Gauhati. As you know, this is a contagious disease and if this practice of begging about is not stopped, I am afraid, in due course we will have to see Gauhati as a leper colony.

Next I refer to the quality of rice that is supplied in ration. Although in name we take rice we actually take no less quantity of stones and paddy. In some sphere of rationing there is maladjustment too. Atta is supplied in Shillong where majority of the people do not consume it. In its place if rice is supplied the Government would be doing a great service to the people of Khasi and Jaintia Hills.

While discussing the health of the people, I also like to mention the sad plight of the subsidised dispensaries. For example, the Kulsi subsidised dispensary, which has been recently opened and which looks after the health of about 2,000 people, is given only Rs.600 as annual grant. This is a very paltry sum in these days of economic strain when medicine and equipments are so expensive. I would request the Hon'ble Minister in charge to see that the subsidiary grants are increased and more subsidised dispensaries are opened. I may mention here the case of Amranga dispensary where villagers are constructing a new building and a gentleman of that locality even has given a plot of land of 8 bighas for that purpose.

I congratulate the Hon'ble Minister in charge of Home for his laudable task performed in restoring peace and order in the areas infested by the Communist hooligans. While bringing to book the criminals, it has been generally alleged that a few innocent persons are also being arrested. If that be so, the very purpose of the restoration of peace and order will not be served and the Government will lose the confidence of the people whom they want to protect from Communist hooliganism. I would, therefore, appeal to the Hon'ble Home Minister to enquire into these allegations and allay the misgivings that are rampant today in public mind, and to see that innocent persons are not unnecessarily harassed.

Lastly I would venture to deal with two questions that very much agitate the public mind in Assam. The first is why has not the third Judge in Assam High Court been appointed ? It has been more than one year that the High Court is running only with two Judges and this goes very much against the judicial tradition in this country. The second question is why has not the third member in the Assam Public Service Commission been appointed ? Is it an economic measure ? I hope the Hon'ble Chief Minister will please enlighten the House on these two points.

With these words, Madam, I resume my seat thanking once again the House for giving me a patient hearing and to you, Madam, once again for allowing me the opportunity of participating in this important debate.

Srijut PURNA CHANDRA SARMA: Madam, Deputy Speaker, I want to speak a few words in connection with the Budget and the general trend of thought that is going on in the country (voices: the hon. Member should speak in Assamese). Madam, as many hon. Members want me to speak in Assamese I will now speak in Assamese.

মাননীয়া উপাধ্যক্ষা মহোদয়া, মোৰ বন্ধুসকলে অসমীয়াতে কবলৈ কোৱাত মই অসমীয়াতেই কবলৈ ওলালো—

Dr. EMRAN HUSAIN CHAUDHURI: প্ৰায়বিলাক মন্ত্ৰী আৰু সদস্য সকল দেখোন House ত উপস্থিত নাই। তেখেত সকল থাকিব নালাগে নেকি ?

Hon'ble Srijut RAM NATH DAS: কিয় Hon'ble Finance Minister উপস্থিত আছে নহয় ?

Dr. EMRAN HUSAIN CHAUDHURI: বাকী সকল নাথাকিলেও হয় নেকি ?

Srijut PURNA CHANDRA SARMA: মাননীয়া উপাধ্যক্ষা মহোদয়া, আজি দেশৰ বৰ্ত্তমান পৰিস্থিতি সম্বন্ধে যেনে আৰ্থিক, ৰাজনৈতিক, সামাজিক, আধ্যাত্মিক আদি সকলো বিষয়ে গভীৰ আলোচনাৰ প্ৰয়োজন। অৱশ্যে মই সেই সকলো বিলাক আলোচনা কৰিবলৈ আগবঢ়া নাই। তথাপি আমাৰ অৰ্থ সচিব ডাঙৰীয়াই যি বাজেট অৰ্থাৎ আয়-ব্যয়ৰ হিচাব আমাৰ আগত দাঙি ধৰিছে, তাৰে দুই এটি কথা উনুকিয়াই দিয়াটো যুক্তিসঙ্গত বুলি ভাবিহে মই দুষাৰ কথা কওঁ বুলি আগ বাঢ়িছো।

মহোদয়া, স্বাধীনতা লাভ কৰাৰ পিচৰপৰা আমাৰ দেশৰ শাসনভাৰ যিবিলাক মানুহৰ হাতত ন্যস্ত হৈছে, তেওঁলোকৰ সন্মুখত কিমানবিলাক সমস্যা আহি পৰিছে তাক সকলো দৃষ্টিশক্তি থকা মানুহেই দেখিবলৈ পাইছে। আমাৰ সকলোৱে এইটোও উপলব্ধি কৰিব লাগিব যে ইংৰাজে যেতিয়া আমাৰ দেশ ত্যাগ কৰি গৈছিল, সেই সময়ত আমাৰ দেশত তেনেকুৱা কোনো অভিজ্ঞ ৰাজনীতিজ্ঞ, জাতীয় দল বা অনুষ্ঠান নাছিল; যি এটি অনুষ্ঠান মহাত্মা গান্ধীৰ নেতৃত্বত গঢ়ি উঠিছিল, সেইটোও বৃটিছ গভৰ্ণমেণ্টক আমাৰ দেশৰপৰা দূৰ কৰিবলৈহে গঠিত হৈছিল। বৃটিছ গভৰ্ণমেণ্ট দূৰ হ'ল; কিন্তু আমাৰ দেশৰ শাসন ভাৰ লবলগীয়া হল শাসনতন্ত্ৰত আগৰ অভিজ্ঞতা নথকা সেই অনুষ্ঠানটিয়েই। শাসনৰ নানা ক্ষেত্ৰত নানা বিভাগত পূৰ্ব্ব-অভিজ্ঞতাৰ অভাৱৰ কাৰণে আজি দেশত অভিজ্ঞতাপূৰ্ণ আঁচনি বা পৰিকল্পনাৰ যে কিছু পৰিমাণে অভাৱ ঘটিছে সেইটো আমি স্বীকাৰ কৰিব লাগিব।

বৃটিছ গৱৰ্ণমেণ্ট ইয়াৰপৰা আঁতৰি যোৱাৰ আগতে নানা ক্ষেত্ৰত নানা বিভাগত কোনো অভিজ্ঞতা নথকাৰ কাৰণে, আজি দেশ আমাৰ হাতলৈ অহাৰ পিছত বহুতো ক্ষেত্ৰত আমাৰ বেমেজালি ঘটিছে, এইটোও আমি স্বীকাৰ কৰো। কিন্তু সেইবোৰ বেমেজালি দূৰ কৰি আমাৰ দেশ শৃঙ্খলাৰ ভিতৰলৈ আনিবলৈ চৰ্কাৰে অহোপুৰুষাৰ্থ কৰিছে আৰু যত্ন কৰিছে। অৱশ্যে তাত সম্পূৰ্ণ কৃতকাৰ্য্য হব নোৱাৰিলেও তেখেতসকল যে ঠিক বাটে গৈছে তাত কোনো সন্দেহ নাই। প্ৰধান কথা এই যে নানা ৰকমৰ বিশৃঙ্খলাৰ মাজেদি আজি চৰ্কাৰে দেশলৈ শান্তি আৰু শৃঙ্খলা আনিবলৈ যত্ন কৰিব লগীয়া হৈছে আৰু তাৰ কৃতকাৰ্য্যতাৰ বাবে চৰ্কাৰক ধন্যবাদ জনাওঁ।

এতিয়া দেশ স্বাধীন হৈছে, প্ৰত্যেকজন ভাৰতীয় নাগৰিকে ভাবিছে, এতিয়াৰ পৰা মই স্বাধীন, মোৰ ইচ্ছা মতে সকলো কাম কৰিব পাৰো, ফুৰিব পাৰো, ভাবিব পাৰো আৰু প্ৰকাশ কৰিব পাৰো। আৰু ভাৰতীয় সংবিধানতো কোৱা হৈছে যে প্ৰত্যেক মানুহে স্বাধীন ভাৱে ভাবিব, ফুৰিব আৰু প্ৰকাশ কৰিব পাৰে। কিন্তু শিক্ষাৰ আৰু অভিজ্ঞতাৰ অভাৱৰ কাৰণে আজি দেশবাসীয়ে সেই স্বাধীনতাৰ সৎব্যৱহাৰ কৰিব পৰা নাই। আজি নানা সমাজে নানা

মত গ্ৰহণ কৰাৰ কাৰণে বহুত মানুহ হত্যা কৰা বা দেশলৈ অশান্তি আনি দেশবাসীক জুলুম কৰা খবৰ আমি পাইছো। সেই অত্যাচাৰ দমন কৰা চৰ্কাৰৰ কাম হব লাগিব—অৱশ্যে চৰ্কাৰে এনেবোৰ অত্যাচাৰ, জুলুম দমন কৰিবলৈ যত্ন কৰিছেও—এইটো সন্তোষৰ কথা। এইটো সকলোৰে জনা কথা যে শিৱসাগৰ আৰু কামৰূপ অঞ্চলত বাহিৰা কিছুমান অ-সামাজিক ভাৱ আনি আসামৰ ৰাইজৰ মাজত বিশৃঙ্খলা আনিবলৈ চেষ্টা কৰিছিল, বা নানা ৰকমে ভয় দেখুৱাই তেওঁলোকক জুলুম কৰিছিল। এইবোৰ বিশৃঙ্খলা দূৰ কৰাৰ দায়িত্ব গৱৰ্ণমেণ্টৰ ওপৰত। যাতে সকলো মানুহে শান্তি আৰু শৃঙ্খলাৰে কাম কৰিব পাৰে, আৰু যাতে দেশবাসীক সোঁবাটেদি আগুৱাই আনিব পাৰে তালৈ দৃষ্টি ৰখা চৰ্কাৰৰ প্ৰধান কৰ্ত্তব্য। কিছুমান বাহিৰা মানুহৰ প্ৰৰোচনাত পৰি কিছুমান অসমীয়া মানুহেও যি অশান্তি আৰু বিশৃঙ্খলাৰ মাজত সোমাইছিল তাক দমন কৰাত চৰ্কাৰ কৃতকাৰ্য্য হৈছে আৰু তাৰ বাবে চৰ্কাৰক ধন্যবাদ দিছো। আৰু আশা কৰো বাহিৰৰ পৰা যিবিলাকে আহি আমাৰ দেশত অশান্তিৰ সৃষ্টি কৰিব খোজে সেই অশান্তি দমন কৰাত গৱৰ্ণমেণ্টে সকলোৰে পৰা সহযোগ পাব। আৰু গৱৰ্ণমেণ্টৰ ফালৰ পৰাও আমাৰ ৰাইজক বুজাব লাগে যে দেশৰ জাতি ধৰ্ম্ম নিৰ্বিবশেষে সকলো ভাৰতীয় ৰাইজৰ স্বাৰ্থ বিৰোধী নহলে সকলো ভাৰতীয়ই এই দেশৰ নাগৰিক আৰু শান্তি আৰু শৃঙ্খলা ৰাখিবলৈ সকলো ক্ষেত্ৰতে চৰ্কাৰক সহযোগ কৰিব লাগে। সংবিধানত ন্যস্ত থকা ৰাইজৰ তথা নাগৰিকৰ ক্ষমতা আৰু দায়িত্ব প্ৰচাৰ হোৱা মই উচিত বুলি ভাবো। ইয়াৰ বাহিৰেও আজি এখন দেশ, এটা জাতি নতুনকৈ গঠণ কৰিবলৈ হলে কিছুমান অনুষ্ঠানলৈ বিশেষকৈ চকু দিব লগীয়া হৈছে। এই অনুষ্ঠান বিলাকৰ ভিতৰত দেশ গঢ়া বা জাতি গঢ়াত শিক্ষা অনুষ্ঠানৰ দায়িত্ব আটাইতকৈ বেচি। শিক্ষা বিস্তাৰ বা শিক্ষা বিস্তাৰৰ দিহা দিয়া চৰ্কাৰৰ একান্ত কৰ্ত্তব্য। জাতি এটা গঢ়ি তুলিবলৈ যি ৰকমে শিক্ষা দিয়া উচিত সেই ৰকমে শিক্ষা দিয়া হৈছে বুলি আমি কব নোৱাৰো। অৱশ্যে গৱৰ্ণমেণ্টৰ নানা পৰিকল্পনাৰ কথা শুনিছো। আশাকৰো সেই পৰিকল্পনা সমূহ কাৰ্য্যকৰী হব। মই ভাবো মাধ্যমিক শিক্ষা কি ৰকমে সাল্ সলনি কৰি দেশৰ নিমিত্তে কাৰ্য্যকৰী হয় বা কামত লগা হয় তাৰ কাৰণে বিশেষকৈ যত্ন কৰা উচিত। ইয়াৰ কাৰণে মই চৰ্কাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰো। আজি কালি আমাৰ দেশৰ ছাত্ৰ ছাত্ৰী সকলে মাধ্যমিক শিক্ষা শেষ কৰি চাকৰি কৰাৰ বাহিৰে আন কি কাম কৰিব পাৰে, সেইটো নাভাবে। শিক্ষা লাভ কৰি বেপাৰ বাণিজ্য শিল্প আদি ক্ষেত্ৰতো যে উন্নতি কৰিব পাৰে সেইটো ভাবি নাচায়। মাধ্যমিক শিক্ষাৰ ভিতৰত শিল্প বিষয়ক বা আন কাৰ্য্যকৰী শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা থকা উচিত। আজি কালি আমাৰ দেশৰ মানুহৰ ধাউতি হৈছে মাটিৰ কাৰণে। কৃষিৰ কাৰণে মানুহৰ যি ধাউতি দেখিছো, সেই পৰিমাণে আসামত বৰ্ত্তমানতকৈ ১০ গুণ মাটি বেচি হলেও দেশৰ অভাব গুচিব বুলি মই বিশ্বাস কৰিব নোৱাৰো। এজন মানুহে ৩০ বিঘা মাটিৰ কমে কৃষি কৰিব নোৱাৰে। তাৰ বাহিৰে অকল কৃষি কৰি দেশৰ উন্নতি কৰিব খুজিলে আসামৰ কোনো কালে উন্নতি নহব। কাৰণ কৃষিৰ ওপৰতেই কোনো জাতিয়ে অভাব পূৰ কৰিব পৰা নাই। মই ভাবো যে অসমৰ ডাঙৰ সমস্যা, অসমৰ কিয়, গোটেই ভাৰতবৰ্ষৰে, কৃষক সকলৰ জোখাৰে যি মাটি আছে, সেই সকলো বিলাক কৃষকক দি দিলেও অকল তাৰ পৰা, আন আন শিল্প হাতত নললে, দেশ খনৰ উন্নতি কৰিব পৰা নহব। আমাৰ দেশ কৃষি প্ৰধান হলেও ব্যৱসায় বাণিজ্যৰ ক্ষেত্ৰত নামিব নোৱাৰিলে, দেশৰ মানুহৰ আৰ্থিক উন্নতি হোৱা অসম্ভৱ। আমাৰ দেশৰ লোকসংখ্যা ক্ৰমান্বয়ে বাঢ়িছে আৰু বাঢ়িবও কিন্তু, মাটিৰ পৰিমান নাবাঢ়ে। আজি খেতিৰ উপযোগী যি মাটি আছে, তাতকৈ কিছু বেচি কৰি, বাঢ়ি অহা লোকক দিবলৈ হলে, কিছুমান reserve খুলি দিব লাগিব। তথাপি, মই ভাবো, সেই খিনিয়েও আমাৰ জটিল সমস্যা বিলাক সমাধান কৰিব নোৱাৰিব। কাজেই, আমাৰ দেশৰ মানুহৰ অৱস্থাৰ উন্নতি কৰিবলৈ ধনৰ একান্ত আৱশ্যক আৰু ধনঘটা ব্যৱসায় হাতত লব নোৱাৰিলে, আমাৰ সমাজৰ দৰিদ্ৰতা দূৰীকৰণৰ অৰ্থে চিৰন্তনী ব্যৱস্থা হব নোৱাৰে। অৰ্থকৰী শিল্প যেনে গৃহশিল্প (Cottage industry) বা অন্যান্য শিল্পৰ দ্বাৰা এই অভাৱ পূৰ্ণ হব বুলি মই ভাবো। কাজেই, বৰ্ত্তমানৰ এই অৱস্থাত আজিৰ চৰ্কাৰৰ উদ্দ্যমৰ দ্বাৰা আমাৰ ৰাইজৰ জাউতি যুগীয়া উপকাৰ হব, যদি, এই অৰ্থে আমাৰ লৰা ছোৱালী বিলাকক নানান শিল্পত শিক্ষা দিয়াই ভৱিষ্যতে নিজৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি সংসাৰ যাত্ৰাৰ পথত আগবাঢ়িবলৈ উপযুক্ত কৰি তুলিব পৰা হয়। কাৰিকৰি বিদ্যাইহে আমাৰ আচল শিক্ষা আৰু অৰ্থকৰী বিদ্যা। এই অৰ্থকৰী কাৰিকৰি বিদ্যা বিলাক আয়ত্ব কৰিব

নোৱাৰিলে, আমাৰ দেশৰ প্ৰকৃত কল্যাণ নহব। আমাৰ দেশৰ ডেকা-গাভৰুৱে general line ত B.A., M.A. পাচ কৰি এই সমস্যাৰ পৰা পৰিত্ৰান পাব নোৱাৰে।

আজি চৰ্কাৰে সবহ শস্য উৎপাদন অভিযানত কৃষিবিভাগৰ জৰিয়তে লাখ লাখ টকা ব্যয় কৰিছে—দুখ লাগে কবলৈ, সৰু সৰু শিল্প (Small Scale Industries) য'ৰ পৰা ধন ঘটিব পাৰি, তাৰ উন্নতিৰ হকে—খৰচ কৰিবলৈ ওলোৱা নাই। যদি সচাকৈয়ে আমাৰ দেশৰ আৰ্থিক উন্নতি কৰি ভবিষ্যতে সমাজৰ কল্যাণ সাধন কৰিব খুজিছে—তেন্তে, চৰ্কাৰে যাতে শিল্প আৰু অৰ্থকৰী বিদ্যা বা অনুষ্ঠান আমাৰ মানুহক দিব পৰা যায় তালৈ যেন লক্ষ্য কৰে আৰু তেনে কৰাটো মই অত্যাৱশ্যক বুলি ভাবো।

আন এটা কথা, এই প্ৰসঙ্গত কোৱাৰ আৱশ্যক বুলি ভাবো। সেইটো হৈছে—আমাৰ কৃষক শ্ৰেণীৰ ভিতৰত সমবায় শিক্ষা দিয়া। সমবায় ভিত্তিত খেতিকৰা, খেতিৰ সজুলি জোগান পোৱা, খেতিৰ উৎপাদন বিক্ৰি কৰা আদি কাৰ্য্য বিলাকৰ দ্বাৰা কৃষক শ্ৰেণীৰ যথেষ্ট উন্নতি হব। আজিৰ কৃষক-সকলৰ যি অৱস্থা, সেই অৱস্থা ১০ বছৰৰ ভিতৰত ১০ গুণ উন্নতি হব যদি সমবায় ভিত্তিত তেওঁলোকে দক্ষতাৰে কামকৰি যায়। সেই কাৰণে মই চৰ্কাৰক টানি অনুৰোধ কৰো যেন চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা সমবায় শিক্ষা আন্দোলন আৰু অনুষ্ঠানৰ প্ৰতি বিশেষ মনোযোগ দিয়ে। Industry—কুটিৰ শিল্প, কাৰিকৰি শিল্প বা অন্যান্য শিল্প, যিহৰ পৰা আমাৰ মানুহে দুপয়ছা আৰ্জ্জন কৰিব পাৰে—তেনেকুৱা বিলাক কাৰ্য্যানুষ্ঠান দিবলৈ যেন চৰ্কাৰে ত্ৰুটি নকৰে—তালৈকো মই দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰো।

[*At this stage the Deputy Speaker vacated the chair and Mr. J. S. Hardman (Chairman) occupied it*]

তাৰ পিচত, আলি পদূলি সম্বন্ধে –এই সম্বন্ধে পূৰ্ব্ববৰ্ত্তী বক্তা সকলৰ বহুতেই উল্লেখ কৰি গৈছে। এইটো কথাই মই আলি পদূলি সম্বন্ধে কও যে, যিমানেই আলি পদূলি বেচি হয়, সিমানেই অহাযোৱা, বেহা-বেপাৰ, শিক্ষা আদিৰ কাৰণে সুবিধা হয়। নিচেই আওহতীয়া ঠাইৰ মানুহেও ৰাস্তা ঘাটৰ সহায়েৰে হাট-বজাৰ কৰি দুই চাৰি পয়ছা আৰ্জ্জন কৰিব পাৰে এই হিচাবে আলিপদূলিৰ অত্যন্ত প্ৰয়োজন। কিন্তু প্ৰধান কথা হৈছে—কৃষিৰ ওপৰত চৰ্কাৰে যিমান খিনি জোৰ দিছে, ৰাস্তা-পদূলিৰ নামত তাৰ আধা খিনি সুবিধা দিলেও ৰাইজ বহুতখিনি উপকৃত হব। ইয়াকে কৈ মই শিল্পৰ বহুল উন্নতিৰ হকে কাৰ্য্যকৰি ব্যৱস্থা হাতত লবলৈ চৰ্কাৰক পুনৰ অনুৰোধ কৰি মোৰ কবলগীয়া শেষ কৰিলো।

Srijut CHANOO KHERIA: সভাপতি মহোদয়, বাজেট আলোচনা প্ৰসঙ্গত পৰিষদৰ সদস্যসকলৰ নানাজনে নানা ভাবে কৈ যোৱা কথাবিলাক শুনিলো। ময়ো অনেক কথাই ভাবিছো তাৰ ভিতৰত দুৰ্নীতি সম্বন্ধে, বিশেষকৈ চৰ্কাৰী চাকৰীয়াল সকলৰ মাজত, কোৱা শুনা নাপালো। কাজেই এই বিষয়ে দুই-চাৰিষাৰ কথা প্ৰকাশ কৰাৰ লোভ সামৰিব নোৱাৰিলো।

সভাপতি মহোদয়, আজি যেনেকৈ আমাৰ ইয়াত Food crisis, sugar scarcity আদিয়ে দেখা দিছে, তেনেকৈ দুৰ্নীতিৰ ব্যাপক আক্ৰমনেও দেশ খনক কলৈ লৈ যাব খুজিছে—চিন্তা কৰিব লগীয়া বিষয় হৈ পৰিছে। অনুমান হয় চিয়েংকাইচেকৰ চীন দেশৰ শাৰীলৈ নিব লাগিছে। যি ফালেই চকুদিয়া যায় সেই ফালেই দুৰ্নীতি, চৰ্কাৰী চাকৰীয়াল, দোকানী বেপাৰী সকলোৰেই মাজত। আমাৰ অতি লাগতীয়াল খাদ্য বস্তু চাউলত ধান শিলগুটি; গাখীৰত পানী ইত্যাদি। এই দৰেই আমাৰ দেশৰ মানুহৰ মানসিক প্ৰবৃত্তি ইমান তললৈ যাব লাগিছে যে, জাতিৰ পিতা মহাত্মা গান্ধীৰ আদৰ্শ ৰামৰাজ্য—বিড়ম্বনা হৈ উঠিছে। কাজেই চৰ্কাৰক মই এইটোৱেই কব খুজিছো যে, চৰ্কাৰৰ শাসন নীতি এনে ভাবে পৰিবৰ্ত্তন হব লাগে যাতে জন সাধাৰণৰ উপকাৰ হয়। নহলে দেশৰ অৱস্থা, শাসন নীতি ক্ৰমে বেয়াহে হবগৈ। কিয়নো আমি আজি দেখাপাও চৰ্কাৰী চাকৰীয়াল বিলাকৰ দুৰ্নীতিৰ লগে লগে, সিবিলাকৰ মনোবৃত্তিও পৰিবৰ্ত্তন হৈ গৈছে। যেতিয়া 'ক'ট' বিলাকত ইউৰোপিয়ান Subdivisional Officer অথবা District Magistrate আছিল তেতিয়া তলতীয়া কৰ্ম্মচাৰী সকলে মনোযোগদি কাম কৰিছিল কিন্তু এতিয়া, আমাৰ

দুষ্প্ৰাপ্য স্বাধীনতা অজৰ্জণ কৰাৰ পিচত দেশৰ মানুহে Sub-divisional Officer বা District Magistrate ৰ আসন পোৱাত, সিবিলাকৰ তলতীয়া কৰ্ম্মচাৰী সকলে আগৰ দৰে মান সম্মান দেখুৱাবলৈ এৰি দিছে আৰু কাৰ্য্য শিথিলতাই কৰ্ম্মচাৰী সকলৰ মাজত ব্যাপক ভাবে দেখা দিছে। এই প্ৰসঙ্গত এই কথাখিনি কলে ভুল নহব যে, সেই বিলাক চৰ্কাৰী কৰ্ম্মচাৰীয়েই, ওপৰৱালা সকলৰ তথা চৰ্কাৰৰ গুণটো বিচাৰ কৰা দূৰৰে কথা, দোষ বিচাৰি বিচাৰি তীব্ৰ সমালোচনাহে কৰে। কাজেই এই কৰ্ম্মশিথিলতা দেখুৱা চাকৰীয়াল সকলৰ ওপৰত drastic measure লব লাগে।

(voices)—শুনক, শুনক।

তেনেস্থলতো আমি দেখিবলৈ পাইছো, বহুতো তেনেকুৱা কৰ্ম্মচাৰীৰ 'প্ৰমোচন' হৈছে আৰু সিবিলাকেই চৰকাৰৰ দোষ ৰতনা কৰাত আগৰণুৱা। সেইবিলাক মানুহেই যদি এই দৰে কাম কৰে আৰু সিবিলাকক যদি এই সুবিধা লববলৈ এৰি দিয়া হয়— তেওঁলোকে যে কি নকৰিব, ভাবিব নোৱাৰা কথা। কাজেই, নিজৰ পদৰ পৰা যেতিয়া ওপৰলৈ প্ৰমোচন দিয়া হয় তেতিয়া যেন চৰ্কাৰে সিবিলাকৰ চেহেৰা চাই প্ৰমোচন নিদি কাৰ্য্যদক্ষতা (efficiency) ৰ ফালে লক্ষ্য ৰাখে। নিজৰ কৰ্ত্তব্যৰ ওপৰত দায়িত্ব জ্ঞান নথকা বিষয়া সকলক নিৰ্ব্বিবাদে প্ৰমোচন দি থাকিলেই শাসন কাৰ্য্যৰ efficiency যে বঢ়োৱা নহয়, তালৈ মই চৰ্কাৰৰ চোকা দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰো।

মহোদয়, আন এটি কথা, পুলিচ বিভাগৰ কৰ্ম্মচাৰী সকলৰ কাৰণে এটা নিয়ম কৰিব লাগে —সি হৈছে যি বিলাক অফিচাৰে চুৰি ডকাইতি 'কেচ'ৰ Detect কৰিব নোৱাৰে—সিবিলাকৰ প্ৰমোচন হব নালাগে আৰু যি বছৰত অন্ততঃ ৩।৪ টা চুৰি ডকাইতিৰ 'কেচ' Detect কৰিব নোৱাৰে তেওঁলোকক Degrade কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিলে ভাল হব।

আমি সদায় গাৱত কাপোৰ কাপোৰ কৰি হাহাকাৰ কৰিব লগা হৈছে। কিছুমান সৰু সৰু তাঁতশাল পাতি বা আন কোনো উপায়েৰে দেশৰ কাৰণে কিছুমান কাপোৰ উৎপাদন কৰিব নোৱা-ৰিনে? মোৰ বোধেৰে কিছুমান মানুহক তাঁতশালত মনোযোগ দিয়াব পাৰিলে ভাল হয়। এই দৰেও যদি আগতকৈ কাপোৰ বেচি কৰিব পাৰি তেন্তে মানুহৰ বহুত সুবিধা আৰু উপ-কাৰ কৰা হব। অৱশ্যে এটা Cotton Mill ৰ কাৰণে চেষ্টা কৰা হৈছিল, কিন্তু সেইটো এতিয়াও কৃতকাৰ্য্য হোৱা নাই। যদি তাঁতশালৰ প্ৰচলন কৰিব পাৰি তেনেহলে খাদিৰো প্ৰচাৰ কৰা হব আৰু কিছুমান অভাবো পূৰণ কৰিব পৰা হব। যেতিয়া বিহু বা পৰ্ব্ব আহে তেতিয়া গামোছা এখনৰ কাৰণে Centre বা Ahmedabad ৰ পৰা পাবৰ কাৰণে বাট চাব নেলাগিব।

১৯৪৮ চনতে Compulsory Primary Education আইন পাচ কৰা হয়। সেই আইন অনুসৰি Compulsory area বুলি declare কৰাৰ পিচতো বাগিছাৰ স্কুল বিলাক তাত নোসোমাল কিয়? মই কেতিয়াবা ভাবো যে Chairman এ গোলমাল লগাইছে নেকি? এই বিষয়ে এজনক সুধিছিলো কিন্তু কোনো উত্তৰ নিদিলে। মই এই বিষয়ে শিক্ষা মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াৰ পৰা জানিবলৈ ইচ্ছা কৰো যে আইন পাচ হল কিন্তু শিক্ষা নহল কিয়? পৃথিবীৰ ৮ টা আচৰিত বস্তুৰ ভিতৰত ইও এটা যেন অনুমান হয়।

আমাৰ মাটিহীন মানুহ বিলাকক চৰ্কাৰে চাহ বাগিছাৰ মাটি Requisition কৰি দিবলৈ ধৰিছে কিন্তু পইছাৰ কোনো বন্দবস্ত কৰা নাই। মাটি Requsition কৰিছে কিন্তু পটি কৰিব লাগে, বাগিছাৰ মেনেজাৰে। গতিকে মই ভাবো যে মাটিবিলাক যেতিয়া বাইজক দিবলৈ ধৰিছে তেতিয়া টকাৰো বন্দবস্ত কৰা উচিত যাতে মণ্ডল বা Sub-Deputy Collector এ পটি কাটি Survey কৰিবলৈ সুবিধা পায়। কোনো কোনো ক্ষেত্ৰত এনে হয় যে হিচাবত দেখুৱা হয় দুহেজাৰ বিঘা মাটি, কিন্তু Survey কৰিলে দেখা যায় যে তাতকৈ বহুত কম।

তাৰপিচত কওঁ আমাৰ ৰেলৰ কথা। মই কেতিয়াবা কেতিয়াবা তৃতীয় শ্ৰেণীত অহা যোৱা কৰো কিন্তু তাত দেখো যে কিছুমান সাধাৰণ মানুহে বস্তু আনে কিন্তু Permit নাই। T. T. E. আহিলে ফুচুফুচাই কিবা এটা কয় আৰু গুচি যায়। মই সকলো দেখি থাকো, কাৰণ মোকটো চিনি নেপায়।

Dr. EMRAN HUSAIN CHOUDHURY—মহোদয়, কথাহে কৈছে কিন্তু ভালকৈ বুজা নাই।

Srijut CHANOO KHERIA— আপুনি বুজা নাই নে মহোদয়ে বুজা নাই।

Dr. EMRAN HUSAIN CHOUDHURY : নাহে নাহে কোৱাত বুজা নাই।

Srijut CHANOO KHERIA : সেই দৰে ৰেলতো দুৰ্নীতি সোমাইছে। এবাৰ মই শিলঘাটৰ পৰা আহিছিলো লগত ছজন বেমাৰী লৈ। মোৰ বন্ধু এজন মধ্যম শ্ৰেণীত উঠাত মযো তাতে উঠিলো কাৰণ ৰাতি হল আৰু কতো ঠাই বিচাৰি নেপালো। পিচে যেতিয়া T.T.E. আহিল তেতিয়া ২৶০ অনা ভৰিব লগা হল আৰু ভৰিলো। ইফালে আকৌ পয়ছা ভৰিও সুখেৰে যাব নোৱাৰি। মই চাপৰমুখৰ পৰা ফৰকাটিঙলৈকে থিয় হৈ যাব লগা হল। মই ভাবো যে কেন্দ্ৰীয় চৰ্কাৰক আৰু কিছুমান গাড়ী বঢ়াই দিবলৈ অনুৰোধ কৰিব লাগে। বৰদুবি আৰু নাহৰ কটীয়াৰ ফালে দেখিলো তাত কিছুমান গাড়ীৰ মাত্ৰ চকাহে পৰি আছে বাকী কাঠবোৰ কোনোবাই খৰি খালে। এই বোৰ কঠোৰ হস্তেৰে শাসন কৰিব লাগে।

দেশৰ শাসনভাৰ সুকলমে চলাবলৈ আৰু দেশক উন্নতি পথত-আগবঢ়াবলৈ আমি ঢিলা হলে নচলিব ; আমি দৃঢ় হব লাগিব। আমাৰ দেশৰ পৰিস্থিতি ১৯৪২ চনত যি আছিল, সি ১৯৫১ চনত সম্পূৰ্ণ বেলেগ হৈছে। সময়ৰ পৰিবৰ্ত্তনৰ লগে লগে আমাৰ শাসন পদ্ধতিৰো পৰিবৰ্ত্তন কৰি সময়ৰ লগত খাপ খুৱাব লাগিব। ৰাইজ ভাল হলেহে দেশৰো মঙ্গল হয়। কিন্তু আজিকালি দেখিছো, লোকসকলে ভগবানক পাহৰি দুৰ্নীতিত লিপ্ত হৈছে। তেওঁলোকৰ কাম কৰাৰ ইচ্ছা নাই। কোনেও কাম নকৰে। কিন্তু সকলোৰে জনা উচিত যে দেশক সমৃদ্ধিশালী কৰিবলৈ হলে ৰাইজে কেৱল পৰৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ নকৰি নিজে নিজে কাম কৰিব লাগিব ; আৰু চৰ্কাৰৰ সকলো আঁচনিতে তেওঁলোকে সহযোগীতা কৰিব লাগিব। তেতিয়াহে দেশৰ উন্নতি হব।

আৰু এটা কথা এই যে আজিকালি একশ্ৰেণীৰ মানুহ ওলাইছে ; তেওঁলোকে ৰাইজৰ মাজত চৰ্কাৰৰ বিৰুদ্ধে প্ৰচাৰ কাৰ্য্যত লিপ্ত। এইকেইবছৰ চৰ্কাৰে কি কি কৰা নাই তাকে প্ৰচাৰ কৰি তেওঁলোকে দোষাৰোপ কৰে। কিন্তু এই চাৰিবছৰে চৰ্কাৰে কি কি কৰিলে, তাক তেওঁলোকৰ মুখত মই আজিলৈকে শুনা নাই। পৰনিন্দাই দেশৰ হিতসাধন নকৰে, আৰু ই কাৰ্য্যকৰী পন্থাৰ প্ৰতিকূলে। ই ৰাইজৰ মনোবৃত্তি বিষাক্ত কৰে—কামত উৎসাহ নিদিয়ে, গতিকে তেওঁলোকক মই এই কামৰ পৰা বিৰত থাকিবলৈ অনুৰোধ কৰোঁ।

আমাৰ কৰ্ম্মচাৰী সকলৰ বৰ্ত্তমানে এটা প্ৰবৃত্তিয়েই হৈছে, যে তেওঁলোকক Promotion আদি দি সুবিধা কৰি দিলেই দেশৰ শাসন ভালকৈ চলিব। ইফালে তেওঁলোকে কাম কৰক বা নকৰক --তেওঁলোকৰ কিবা অভিজ্ঞতা থাকক বা নাথাকক। চৰকাৰে অভিজ্ঞই অনভিজ্ঞই আনি Promotion দিয়া মানে অনভিজ্ঞ লোকৰ ওপৰত দায়ীত্বপূৰ্ণ কামৰ ভাৰ দিয়া। তেনে কৰিলে দেশখন ৰখাই টান হব। সকলো তললৈ যাব—(*voice*—আপুনিও যাব নহয় ?) হয়, মইয়ো যাব লাগিব। (হাঁহি) শৃঙ্খলা বিহীন দেশ টিকি থাকিব নোৱাৰে।

শেষত মই ভগবানক খাটো যেন তেওঁ আমাৰ সকলোকে শক্তি আৰু সুমতি দি কৰ্ত্তব্যত আগবঢ়াই নিয়ে।

আমাৰ সন্মুখত অহা বছৰৰ বাজেট দাঙি ধৰাত মই আমাৰ মাননীয় বিত্তমন্ত্ৰী মহোদয়ক ধন্য-বাদ দি আজিৰ কাৰণে মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

'জয়হিন্দ'

Sri HALADHAR BHUYAN: মাননীয় সভাপতি মহোদয়, (*Voice*—আপুনি মাইকৰ ওচৰলৈ আহক) মোৰ voice মাইকৰ ওচৰলৈ নগলেও বাইজে শুনিব। মই ইয়াৰ পৰাই অলপ কওঁ।

মাননীয় সভাপতি মহোদয়, মোৰ বাজেট আলোচনাত অংশ গ্ৰহণ কৰাৰ ইচছাই নাছিল তথাপি কৰ্ত্তব্যৰ অনুৰোধত দুষাৰ কব খুজিছো।

যিহওক, এই বাজেট আলোচনা প্ৰসঙ্গত আমাৰ মাননীয় সদস্য সকলৰ বহুতে বহুত বিষয়ৰ আলোচনাই কৰিলে। প্ৰথমতে, কিছুমান মাননীয় সদস্যই তেওঁলোকৰ ভাষণৰ প্ৰথমতে চৰ্কাৰক নানা ৰকমৰ প্ৰশংসা কৰিলে দ্বিতীয় ভাগত কিছুমানে বা চৰ্কাৰৰ কাৰ্য্য পদ্ধতিৰ নিন্দাই কৰিলে। মই কিন্তু চৰ্কাৰক প্ৰসংশাও নকৰো আৰু নিন্দাও কৰিব খোজা নাই। মই কেৱল মাত্ৰ এটা Ideal অৰ্থাৎ আদৰ্শ মূলক কথাহে কওঁ। মোৰ পূৰ্ব্ববৰ্ত্তী বক্তা শ্ৰীযুত পূৰ্ণ শৰ্ম্মা ডাঙৰীয়াই কৈ গৈছে যে, বৃটিছে আমাৰ দেশ ত্যাগ কৰাৰ পিচত আমাৰ দেশৰ শাসনতন্ত্ৰৰ ভাৰ কাৰ ওপৰত অপণ কৰি গৈছিল, তেওঁলোকৰ শাসনতন্ত্ৰৰ কি অভিজ্ঞতা আছিল, তেওঁ-লোকেই বা কিয় লবলগীয়া হৈছিল আৰু তাৰ পিচত কেনেকুৱা হৈছে। অৱশ্যে মই সেই কথা আৰু বহলাই কব নোখোজো।

Dr. EMRAN HUSAIN CHOUDHURY: সভাপতি মহোদয়, তেখেতে কি কৈছে আমি শুনাও নাই বুজাও নাই।

Sri HALADHAR BHUYAN: বাৰু মই অলপ আৰু ডাঙৰকৈ কম। মোৰ কথা হৈছে এয়ে যে, আমি যি আ'দৰ্শ সম্মুখত ৰাখি আমাৰ দেশৰ শাসনতন্ত্ৰ খন আদৰ্শ মূলক কৰি গঢ়ি তুলিবলৈ অগ্ৰসৰ হৈছো সেইটো প্ৰথমতে ভাবি চাব লগীয়া কথা। খাদ্য সমস্যা, বস্ত্ৰ সমস্যা. নানা প্ৰকাৰৰ প্ৰয়োজনীয় বস্তুৰ সমস্যা কেৱল অসমতেই নহয়, গোটেই ভাৰতবৰ্ষতেই আনকি গোটেই পৃথিবীতেই জটিল হৈ পৰিছে। এই সমস্যাবিলাকৰ বাতৰি আমি চাৰিও পিনৰ পৰা সদায় শুনিব লাগিছো, আৰু চেষ্টা কৰিলে এই সমস্যাবিলাকৰ সমাধানো হব। আমি যিবিলাক সমস্যা বা দুৰ্ভাগ্যৰ সন্মূখীন হব লগীয়া হৈছো, সেইবিলাক প্ৰকৃতিৰ দুৰ্যোগৰ নিমিত্তেই হওক বা দেশবিভক্ত হোৱাৰ ফলতেই হওক বা সাম্প্ৰদায়িক সংঘৰ্ষৰ নিমিত্তেই হক বা ৰাইজৰ অকৰ্ম্মন্যতাৰ কাৰণেই হওক নাইবা অসংখ্য ভগনিয়াৰ (refugee ৰ) আগমনৰ ফলতেই হওক আমাৰ অসমত উপস্থিত হৈছে; এই সমস্যাবিলাক চৰ্কাৰে হাতত লৈ সুপৰি-কল্পিত ভাবে সমাধানৰ চেষ্টা কৰিব পাৰিলেই আৰু প্ৰত্যেকে ঐক্যবদ্ধ হৈ নিজ প্ৰয়োজন আৰু যোগ্যতা অনুসাৰে কামত ধৰিব পাৰিলেই সকলো সমস্যাৰ ওৰ পৰিব। মোৰ আলোচ্য বিষয় সেইটো নহয়।

মোৰ আলোচনাৰ বিষয় এই যে, মানুহৰ সকলোতকৈ ডাঙৰ সমস্যা হৈছে আদৰ্শচ্যুত হোৱা। এবাৰ আদৰ্শচ্যুত হলে, সেই সমস্যা বিলাকৰ সমাধান কৰা টান হৈ পৰে।

কংগ্ৰেছে যি আদৰ্শত অনুপ্ৰাণিত হৈ শাসনভাৰ হাতত লৈছিল আৰু দেশ গঢ়িবলৈ আগবাঢ়িছিল, সেই আদৰ্শ আমাৰ পথপ্ৰদৰ্শক মহাত্মা গান্ধীৰ আদৰ্শ। মহামানবে সেই আদৰ্শৰ জৰিয়তেই ৰামৰাজ্য স্থাপন কৰিবলৈ গৈ অসম্পূৰ্ণ অৱস্থাতেই নিজৰ ইহলীলা অকালতে সম্বৰণ কৰিবলগীয়া হ'ল। তাৰ পূৰ্ণতা সাধন কৰাৰ ভাৰ কংগ্ৰেছৰ ওপৰত—আমি সেই আদৰ্শ প্ৰতিফলিত কৰিব পাৰিছোনে ?

মই দুই এটা দৃষ্টান্ত দিওঁ। প্ৰথমতে Basic Education বা বুনিয়াদী শিক্ষা সম্পৰ্কেই এষাৰ কথা কওঁ। আজি দেশত আমি যি বুনিয়াদী শিক্ষা-প্ৰচাৰ কৰিছো সেই শিক্ষা মাহাত্মা গান্ধীৰ প্ৰদৰ্শিত আদৰ্শ অনুযায়ী দিব পাৰিছোনে বা সেই আদৰ্শত ৰাইজক অনুপ্ৰাণিত কৰিবলৈ আমি অগ্ৰসৰ হব পাৰিছোনে ? মহাত্মা গান্ধীৰ আদৰ্শ বুনিয়াদী শিক্ষা কেৱল জিলাই জিলাই ভাগকৰি অসংখ্য স্কুলস্থাপন কৰাই নহয়। যি শিক্ষাৰ জৰিয়তে, আগৰ বৃটিছ আমোলৰ শিক্ষাৰ নিচিনা কেৱল কিছুমান কেৰাণীকেইহে তৈয়াৰ কৰে তেনে শিক্ষাৰ পুনৰ প্ৰবৰ্ত্তন কৰাই নহয়; তেনেকুৱা শিক্ষাৰ পৰা দেশৰ কোনো লাভ হব নোৱাৰে। নতুন দৃষ্টি ভঙ্গিৰে আগৰ শিক্ষা পদ্ধতিৰ আমূল পৰিবৰ্ত্তন ঘটাই নতুন কাৰ্য্যকৰী শিক্ষা নতুন

ৰকমে দি আমাৰ দেশৰ সন্তান-সন্ততি বিলাকক গঢ়ি তুলিব লাগিব। আমি দেখিছো, এই শিক্ষাৰ কাৰণে বাজেটত ২২ লাখৰো ওপৰ টকা ধৰা হৈছে। কিন্তু এই টকা খৰচ কৰি আমি দেশত প্ৰকৃত মানুহ তৈয়াৰ কৰিব পাৰিছোনে দেশৰ কিবা অনিষ্টহে হৈছে তাক ভালকৈ ভাবি চাব লাগিব। মহাত্মা গান্ধীৰ আদৰ্শ বুনিয়াদী শিক্ষাৰ উদ্দেশ্য আছিল আমাৰ দেশৰ লৰা-ছোৱালী বিলাকক সুনিপুন আত্মনিৰ্ভৰশীল, স্বাৱলম্বী আৰু উপযুক্ত নাগৰিক কৰা। তেনে আদৰ্শ স্কুল মাত্ৰ ৫ খনেও ৰাইজৰ যিমান উপকাৰ সাধিব, লাখ লাখ টকা খৰচ কৰি নামত মাত্ৰ এনেকুৱা অসংখ্য স্কুল স্থাপন কৰিলেও সেই অভাব পুৰাব নোৱাৰিব। যি শিক্ষাই মানুহক উৎপন্ন কৰাৰ শিক্ষা আৰু শক্তি দিব নোৱাৰে, সেই শিক্ষাৰ পৰা দেশৰ কোনো উন্নতি হব নোৱাৰে। আমি দেখিছো যে ফলি পুথি লৈ আমাৰ লৰাছোৱালী স্কুল লৈ যায়। তেওঁ লোকে কাৰিকৰী বিদ্যাৰ একো ভূ নাপায়; শিল্প আৰু বানিজ্য বিষয়ত একো জ্ঞান নাই। ফলত আজি আমাৰ দেশত শিল্প, বাণিজ্যৰ একোৰেই অসমীয়াৰ হাতত নাই। অসমীয়া খেতিয়কে কি ৰকমে খেতি কৰিলে, কেনেকৈ মাটিত সাৰ দিলে প্ৰচুৰ পৰিমাণে ধান, মাহ, সৰিয়হ, মৰাপাট, কুঁহিয়াৰ আদি উৎপন্ন কৰিব পাৰে, কেনেকৈ মানুহবিলাক কৰ্ম্মঠ হব পাৰে সৰুৰে পৰা সেইবিলাক শিক্ষা দিবৰ কাৰণে কোনোবাই চেষ্টা কৰিছেনে? তাকে নকৰি লাখ লাখ কিয় কোটি কোটি টকা খৰচ কৰি গাঁৱে গাঁৱে অসংখ্য স্কুল পাতি দিলেই দেশৰ কাম কৰা নহয় বা তাৰ পৰা কোনো লাভ নহয়। লাভত হৈছে, আজি কালি লৰা ছোৱালীহঁতে হাতত ফলি পুথি ললেই কাম কৰিবলৈ লাজ পায় আৰু কৰ্ম্মবিমুখ হৈ পৰে আৰু স্কুলৰ পৰা বাহিৰ হলেই একোটা Politician হয়; আনকি আমাৰ প্ৰধান মন্ত্ৰী শ্ৰীনেহেৰুকো Criticise কৰিবলৈ বাদ নিদিয়ে। (হাঁহি) এনে শিক্ষাৰ কিবা দৰ্কাৰ আছেনে? মোৰ বিবেচনাৰে এনে শিক্ষাৰ একো দৰ্কাৰ নাই। দেশত কিছুমান ৰঘুমলা বা parasite মাত্ৰ তৈয়াৰ কৰা হয়।

আমাৰ মানুহে ভাৱে যে সমবায় বুলিলেই তাক ৰেজিষ্টাৰ কৰিবই লাগিব, ৰেজিষ্টাৰ্ড নহলে সমবায় হব নোৱাৰে। মহাত্মাগান্ধীৰ আদৰ্শ সমবায় আছিল, মানুহৰ ভিতৰত সেই সমবায় (Co-operation) সহযোগ (Combination) শক্তিৰ অনুপ্ৰেৰণা সুমুৱাই দি তেওঁ-লোকক গঠনমূলক কামত নিয়োগ কৰা আৰু তাৰ দ্বাৰা দেশৰ কৰ্ম্মশক্তি জাগ্ৰত কৰি সমৃদ্ধি-শালী কৰা। ৰেজেষ্ট্ৰী কৰাৰ পিচত আইনৰ ভিতৰেদি অহা এই সমবায় বিলাকৰ পৰা তেনে কিবা কাম হৈছেনে? আচলতে দুখীয়া ৰাইজৰ কৰৰ টকাৰে কিছুমান কৰ্ম্মচাৰী নিয়োগ কৰি তেওঁলোকৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি বহি আছো। ই আমাক আত্মনিৰ্ভৰতাৰ পৰিবৰ্ত্তে পৰনিৰ্ভৰ-তাহে শিকালে। ইয়াৰ পৰা আমাৰ উপকাৰতো নহলেই বৰং ৰাইজৰ ট্যাক্স আৰু দুখীয়া খেতিয়কৰ কৰ সম্পূৰ্ণ অথলে গৈছে।

Basic Education ৰ (বুনিয়াদী শিক্ষাৰ) যি উদ্দেশ্য সি আজি ভেকো-ভাওনাৰ দৰে হৈছে। Basic Education ত দেখিছো যি শিক্ষা দিয়া হৈছে তাত Basic Education ৰ spirit এৰে কাম হোৱা নাই। আৰু এই বুনিয়াদী শিক্ষাৰ কাম কি দৰে চলিছে তাকো পৰিদৰ্শন (Inspection) কোনেও কৰা নাই। Basic Educationৰ আচল উদ্দেশ্য হৈছে কামৰ লগে লগে শিক্ষা লাভ কৰা কিন্তু আমি আজি দেখিছো কোনেও কাম কৰিব নেখোজে। আজি কালি মানুহে ভাবে সকলো কথাতে গৱণমেণ্টলৈ দৰখাস্ত দিব লাগে। ৰাস্তা লাগিলে দৰখাস্ত দিয়ে, নাদ এটা লাগিলে দৰখাস্ত দিয়ে, সকলো কথাত দৰখাস্ত দিয়াৰ এটা মনোভাব আজিকালি মানুহৰ ভিতৰত দেখা যায়। কিন্তু কাম কৰাৰ মনোভাব কাৰো নাই। ১৯৪৭ চনত কংগ্ৰেছে আত্ম-নিৰ্ভৰ-শীলতাৰ বিষয়ে যি দৰে প্ৰচাৰ কাৰ্য্য চলাইছিল সেই মতে ৰাইজ লগলাগি ভালেখিনি কাম নিজে কৰি লৈছিল। কিন্তু আজি মানুহে কাম কৰিব নোখোজে। মানুহৰ এই মনোভাবটো কিয় হৈছে আজি ভাবি চাব লাগিব। এনেকুৱা হলে আমি কেতিয়াও উন্নতি কৰিব নোৱাৰো। হয়তো এদিন এনেকুৱা দিন আহিব, আমাৰ দেশ লোকৰ হাতলৈ গুচি যাব।

Live stockৰ কথা কওঁ। খাদ্য সম্পৰ্কে আমি দুটা কথা আওকান কৰিছো। আমি grow more food ৰ কথা কলে কেৱল ধান-মাহৰ-খেতি হে বুজো লগতে মাছ, মাংস, কণী, গাখীৰ আদি বৃদ্ধি কৰিব লাগে সেইটো পাহৰি গলে নহব। পৃথিৱীৰ অন্যান্য ঠাইত grow more food বুলিলে এইবিলাকৰ কথাও ভাবে আৰু উৎপন্ন কৰাত

জোৰ দিয়ে। কিয়নো আজি কালি আহাৰত Carbo-Hydrate Vitamine B, C, D, ইত্যাদি নানা বস্তুৰ দকাৰ বুলি শুনা যায়। গতিকে কেৱল ধান, ঘেহু কৰিলেই grow more food কিমানদূৰ কাৰ্য্যকৰী হব পাৰে সেইটো সন্দেহৰ কথা। Grow more food ৰ দুই এখন pamphlet দেখিবলৈ পাইছো, বা কৃষি মন্ত্ৰী মহোদয়ে আৰু মাননীয় মুখ্য-মন্ত্ৰী-মহোদয়ে ৰেডিওত বক্তৃতা দিয়াও শুনিছো নাইবা গাৱলীয়া মানুহৰ মাজত মিটিং পাতি বক্তৃতা দিছে তাৰ বাহিৰে grow more food ৰ বিশেষ কোনো কাম দেখা নাই। অধিক শষ্য উৎপন্ন আন্দোলন সফল নোহোৱাৰ প্ৰধান কাৰণ এটা হৈছে land tenure, সেই বিষয়ে গৱৰ্ণমেণ্টে ভাল ৰকমে ভাবি চাব লাগিব। মই ভাবো Zamindary abolition বিল যে-নেকৈ হাতত লৈছে, অৱশ্যে Centre ৰ পৰা কালিহে সেইবিল পুনৰ সংশোধনৰ নিমিত্তে আহিছে Red Tappism ৰ ফলত দুৰ্ভাগ্য বশতঃ মাত্ৰ যোৱা কালিহে আমি তাক পাইছো। সেইদৰেই তেনেকুৱা এখন আইন কৰি যিবিলাক মানুহৰ অধিক মাটি আছে তেওঁলোকৰ পৰা মাটি নোহোৱা মানুহক তেওঁলোকৰ জোখাৰে ৰাখি বাকী মাটি ভগাই দিব লাগে, তেতিয়া হলে প্ৰকৃত মাটি হীন খেতিয়কে মাটি পাব আৰু অধিক শস্য উৎপন্ন হোৱাত সহায় হব, নহলে অধিক শস্য উৎপন্নত বাধা থাকি যাব বা কোনো সহায় নহব। অৱশ্যে এইটো সচা যে যেনেকৈ শৰ্ম্মা ডাঙৰীয়াই কৈছে যে কেৱল খেতি কৰি কোনো জাতি সমৃদ্ধিশালী হব নোৱাৰে লগে লগে শিল্প আৰু কুটিৰ শিল্প বঢ়াব লাগে,—তাত মযো হয় ভৰ দি কওঁ যে পৃথিৱী খন ৰবৰৰ নহয় যে ইয়াক টানি বঢ়াব পাৰি আৰু টানি উলীয়াই বহলাই ৰহলাই মানুহক মাটি ভগাই দি যাব পাৰি। গতিকে মাটি বণ্টন আৰু বন্দবস্তিৰ বিষয়ে Governmentএ বিশেষ চকু দিয়া উচিত। grow more food ৰ কথাত আমি কেৱল ধান চাউলৰ কথাহে ভাবো কিন্তু গাখীৰ, মাখন, fishery, dairy farm, ইত্যাদিৰ উন্নতিৰ কথা ভবা নাই। গৱৰ্ণমেণ্টে ২—১ খন dairy farm খুলিলেইযে দেশৰ অভাব পূৰণ হব সেইটো নহয়।

গৱৰ্ণমেণ্টে Experimental farm দুই এখন স্থাপন কৰি যেনেকৈ খানাপাৰাত কৰা হৈছে, —Dairy, Poultry, Fishery আদি ফাৰ্ম পাতি বিশেষজ্ঞ (Expert) আনি আদৰ্শ দেখুৱাই দেশৰ উৎসাহী ডেকাসকলক এনে ফাম কৰিবলৈ মাটি, গৰু, মহ, ছাগলি, হাঁহ, পাৰ, কুকুৰা গাহৰি আদি কিনাত টকা ধাৰলৈ দি সহায় কৰিব লাগে আৰু সেই বিলাকৰ পৰা ওচৰৰ গাৱলীয়া ৰাইজে আহি লৈ যাতে এইবিলাকৰ উৎপন্ন বৃদ্ধি কৰিব পাৰে তাকেহে দেখুৱাব লাগে— শিকাব লাগে।

এতিয়া আমাৰ অৱস্থা এনে হৈছে গৈ যে দেশত গাখীৰ বোলা বস্তুটো নাই বুলিলেই হয় আৰু প্ৰায় ঠাইতে বিদেশী টিনৰ গাখীৰ খাব লগা হৈছে। পুষ্টিকৰ আহাৰৰ ভিতৰত গাখীৰ, মাখন, ঘিউ আদিৰ অভাৱ। বাহিৰৰ পৰা (যেনে অষ্ট্ৰেলিয়া হলেও, কানাডা আদি দূৰ দেশৰ পৰা এই বিলাক অত্যাৱশ্যকীয় বস্তু আমাৰ ইয়ালৈ আনিব লাগে। এনে হোৱাৰ কাৰণ আমাৰ ইয়াত গো-পালণ, গোৰক্ষা, cattle breeding আদিৰ সুবন্দোবস্ত মই ওপৰত কোৱাদৰে কৰা হোৱা নাই। আমাৰ যিবিলাক গৰু গাই আছে সি অতি বিজতৰীয়া হৈ গৈছে। গড় হিচাবে চাৰি ছটাক বা ছয় ছটাকতকৈ বেচি গাখীৰ নোলায়। ইয়াৰ প্ৰধান কাৰণ দিনে দিনে গৰু মহৰ কাৰণে ঘাহনি পথাৰ নাইকীয়া হৈ গৈছে। এতিয়া ভেটেৰিনেৰী কলেজ খুলিছে, তাত শিক্ষা লাভ কৰি ডাক্তৰ সকলে গৰু, মহবিলাক কেনেকৈ বেমাৰৰ পৰা ৰক্ষা কৰিব লাগিব সেইটো কৰাৰ লগে লগে এই বিলাক কেনেকৈ পালন কৰিব লাগিব, কেনেকৈ ঘাহ খুৱাব লাগিব এই বিলাক কথাও মনোযোগ দি শিকি গৰু-মহ পালন কৰিবলৈ শিকালে গৰু মহৰ উন্নতি হৈ গাখীৰৰ অভাব গুচিব।

সেই কাৰণে, গুৱাহাটীৰ খানাপাৰাত যি experimental farm খুলিছে তাক ideal farm আদৰ্শ ফাৰ্ম কৰিব লাগে, আৰু ওপৰত কৈ অহাৰ দৰে আমাৰ ৰাজ্যৰ

বিভিন্ন ঠাইত ডেকা বিলাকক এনেকুৱা ফাৰ্ম খুলিবলৈ শিক্ষা দিয়াই গাওঁবিলাকও সেই আদৰ্শৰ অনুপ্ৰেৰণা জগাই তোলাৰ ব্যবস্থা কৰিব লাগে।

গৰু মহৰ ঘাহনিৰ অভাবৰ প্ৰধান কাৰণ হৈছে পমুৱা আৰু অন্যান্য লোকৰ কাৰণে অধিক মাটি বন্দবস্তি দিয়াত ক্ৰমে ঘাহনি বিলাক কমি গৈছে। দ্বিতীয়তে অধিক শস্য উৎপন্নৰ নামত V. G. R. আৰু P. G. R. বিলাক খুলি দিয়া হৈছে। গতিকে ঘাহৰ অভাবত গৰু মহ বিলাক ক্ৰমাৎ বিজতৰীয়া হৈ গৈছে। যি অসমত শিঙত ৬ হতায়া চেলেং কাপোৰ মেলি দিব পৰা মহ আছিল সেই বিৰাট বিপুল কায় ক্ৰমে বিজতৰীয়া হৈ গল—কেৱল ঘাঁহৰ অভাৱত।

যোৱা বছৰ আমাৰ বৰ্ত্তমান প্ৰধান মন্ত্ৰী, মাননীয় মেধি ডাঙ্গৰীয়া যেতিয়া Revenue Minister আছিল, কাজিবঙ্গাৰ পৰা শিলঘাটৰ কলং মুখলৈ আৰু পঠালিয়ে আধা মাইল বহলাই এটা P. G. Reserve কৰি দিবৰ কাৰণে আবেদন নিবেদন কৰি মযে বৰকৈ ধৰাত তেখেতে সেইটো P. G. R. কৰি দিছে। আগতে শুনিছিলো যে গৱণমেন্টৰ পৰা গাৱলীয়া গোচাৰণ ৰিজাৰ্ভ বিলাক ঘাইকৈ গাৱলীয়া মানুহক দেখুৱাব। কিন্তু দুখৰ বিষয় তাৰ পৰিবৰ্ত্তে গাৱলীয়া গৰু চৰোৱা ৰিজাৰ্ভ বিলাক খুলিছে দিছে। সেইটো কৰা উচিত হোৱা নাই। তাৰ সলনি জাগাই জাগাই উন্নত ধৰণৰ ঘাহ বোৱাই ৰাইজক এই বিষয়ে জ্ঞান দিব লাগে।

তাৰ পিচত যি বিলাক P. G. R. আৰু গাৱৰ মাজত যি বিলাক V. G. R. আছে, সেই বিলাকে, ঘাহৰ অভাৱ পুৰাব বা যথেষ্ট নহলেও—সেই বিলাকো Grow more food Campaign ৰ কাৰণে খুলি দিছে। প্ৰকৃত পক্ষে মই আগতে কৈ অহাৰ দৰে কেনেকৈ উন্নত ধৰণৰ ঘাহ—যি বিলাক ঘাহ ১৫।২০ দিনে কাটি খুৱাব পৰা যায়—তেনে ধৰণৰ ঘাহ বোৱাব লাগে। তেতিয়া হলে গাৱৰ গৰু মহৰ উন্নতি সাধন হব। পাচে Popularity Earn সৰবৰহীতা লাভ কৰিবলৈ আপাততঃ সেই P. G. R. আৰু V. G. R. বিলাক, তেনেকৈ দিয়া উচিত নহব। অৱশ্যে এই ক্ষেত্ৰত আমাৰ মানুহ বিলাকে পৰিশ্ৰমৰ মৰ্য্যদা অক্ষুন্ন ৰাখি আগবাঢ়িব লাগিব।

তেঁওলোকে dry cattle বিলাক অৰ্থাৎ দমৰা-চেউৰী পিয়ন-চৰা বা বুঢ়া গৰু-মহ বিলাক ৰিজাৰ্ভ বিলাকত ৰাখি খীৰতী গাই আৰু হালোৱা গৰু বিলাক ঘৰত ৰাখি কটা ঘাঁহ আৰু দানা আদি খুৱাই গৰু মহ পালন কৰিবলৈ যত্ন আৰু পৰিশ্ৰম কৰিব লাগিব। তেহে স্বাস্থ্য আৰু সম্পদ লাভ হব। এই বিষয়ে গৱৰ্ণমেণ্টৰ চোকা দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰোঁ।

তাৰ পিচত ৰেলৰ কথা। ইয়াতো দুৰ্নীতিৰে ভৰা। ৰেলেৰে অনানিয়া কৰিব লগা বস্তুৰ কাৰণে accomodation ৰ দৰ্কাৰ, Priority ৰ দৰ্কাৰ। এই বিলাকত দুৰ্নীতি ব্যাপক ভাবে সোমোৱাৰ হেতু আমাৰ খাদ্য সৰবৰাহত বাধা জন্মিছে। সময়ৰ মূৰত যোগান পোৱা নাযায়। ১৯৪৮-৪৯ চনৰ পাৰ্টি ৰিপৰ্টত এই বিষয়ে কোৱা হৈছিল—

Dr. EMRAN HUSAIN CHOUDHURY:—কংগ্ৰেছ পাৰ্টি ৰিপৰ্ট জানো ইয়াত পঢ়িব পাৰি? (*voices* পাৰি, পাৰি)

Srijut HALADHAR BHUYAN:—মই কব খুজিছো যে এতিয়াও it holds good.

"Corruption in the Railway Department was not less responsible for the Scarcity and the exorbitant prices of the articles of daily use which has led the traders to black market."

ৰেলৰ দুৰ্নীতি দুই ৰকমে হৈছে—

(১) মাল বস্তু free নিবলৈ দিয়া হয়—তেনে কৰিলে গাৰ্ড আৰু অন্যান্য কৰ্ম্মচাৰী সকলে দুপয়চা পায় ;

(২) যি বিলাক লাগতীয়াল বস্তু ৰেলত অনা হয় সেই বিলাক ৰেলত বুক কৰিবৰ সময়ত কমেকৈও শতকৰা ২৫ টকা মানকৈ ঘুচ্ দিব লগা হয়

এই সম্বন্ধীয় (ৰেল সম্বন্ধীয়) আৰু এটা কথা,—যিটো লাইনেৰে আমাৰ অসমক ভাৰতৰ অন্যান্য ঠাইৰ লগত সংলগ্ন কৰিছে, সেই link line টোত double লাইন বহুৱালে আমাৰ transport অৰ আহুকাল সহজে দূৰ হব বুলি মই ভাবো। এতিয়া যদি ব্ৰড্ গজ লাইন আছে তেন্তে তাৰ লগত মিটাৰ গজ ৰেইল লাইন বহুৱাব পাৰে আৰু যদি মিটাৰ গজ লাইন আছে তেন্তে ব্ৰড্ গজ লাইন বহুৱাব পাৰে—তাকে কৰিলে একে লাইনতে নিছেই কম খৰচত ডবল লাইন হব আৰু transport বো ডবল কাম হব। এই বিষয়ে আমাৰ চৰ্কাৰে ভাৰত গৱণমেণ্টলৈ এনে সম্ভাৱনাৰ বিষয়ে লিখা-লিখি কৰিব বুলি মই আশা কৰিলোঁ।

এইটো অৱশ্যে suggestion হে দিছো যাতে অসম চৰ্কাৰে কেন্দ্ৰীয় চৰ্কাৰৰ লগত আলোচনা কৰে।

ইয়াৰ পিচত টিন পাতৰ কথা। চৰ্কাৰৰ এখন আঁচনি আছিল যে ২৫ মোণ ধানৰ সলনি 'এটা মাত—১৫ মোণ আজি কালি' এক বান্দিল টিন পাত পাব। ২৫ মোণ ধান দিয়া সাধাৰণ গাৱলীয়া মানুহৰ কাৰণে বৰ সহজ কথা নাছিল। এতিয়া অৱশ্যে কমিছে, তথাপি গাৱলীয়া ৰাইজৰ পক্ষে টান কথা। সেই কাৰণে সৰহ ভাগ টিনপাত Mill owner বিলাকেই তেওঁলোকৰ গুদামৰ ধান দেখুৱাই অৰ্থাৎ ধান নিকিনাকৈয়ে টিন পাত বিলাক ললে আৰু পিচত চোৰাং বজাৰত বিক্ৰি কৰিলে। মই এই বিষয়ে যোগান বিভাগৰ বৰমূৰীয়া সকলক জনাইছিলো। কিন্তু আজিলৈকে কোনো বিচাৰ নহল।

The Hon'ble Srijut RAMNATH DAS: This is being enquired into, Sir.

Srijut HALADHAR BHUYAN: Procurement ৰ বিষয়ে এটা কথা কওঁ যে এই বিষয়ে কেন্দ্ৰীয় চৰ্কাৰৰ লগত আলোচনা কৰি এটা বিশেষ বন্দোৱস্ত কৰা উচিত। অৱশ্যে আমাৰ চৰ্কাৰৰ উদ্দেশ্য ভালেই আছিল। Check-gate ৰ নিয়মটোও সোনকালে উঠাই দিয়া ভাল নহব। আমাৰ চৰ্কাৰৰ যিটো Commitment আছে I. T. A. ৰ লগত আৰু চৰ্কাৰকো আকালৰ সময়ৰ নিমিত্তে যিটো Reserve লাগে সেইটো মজুত কৰি লব নোৱাৰালৈকে Check-gate উঠাই দিলে ভাল নহব। Check-gate উঠাই দিলে চোৰাং বেপাৰীৰ জৰিয়তে বস্তুবোৰ আন ঠাইলৈ যোৱাৰো সম্ভাবনা আছে বা দামো বঢ়াব পাৰে। গতিকে সোনকালে গৱৰ্ণমেণ্টে তেওঁলোকৰ লাগতীয়াল ৰিজাৰ্ভ মজুত কৰি লৈ একেলগে গোটেইখন প্ৰদেশতে Check-gate উঠাই দিব পাৰে, আৰু জিলাবিলাকত free movement কৰিবলৈ দিব পাৰে নহলে বিপদ হোৱাৰ আশঙ্কা আছে।

Mr. J. S. HARDMEN CHAIRMAN: The hon. Member has already exceeded the time.

Srijut HALADHAR BHUYAN : নগাৱৰ কথা এটা কওঁ যে নগাৱত ৩ টা unit আছে। কঠিয়াতলিৰ পৰা লঙ্কালৈ এটা, নগাৱত অর্থাৎ মাজভাগত এটা আৰু বাকীটো ৰহাত। কিন্তু দবকা-হোজাই বাদে বাকী কেইটা deficit area বাকীবিলাকত যি মিল আছে তেওঁবিলাকে কোনো ধান কিনিবলৈ নাপায়। এই বিষয়ে চৰ্কাৰক জনোৱাত মাহে ২০ হেজাৰ মোণ ধান বহা আৰু নগাৱৰ মিলবিলাকত দিবলৈ পাৰমিট দিছিল কিন্তু যোগান বিভাগে কি কাৰণে কব নোৱাৰো ১০ হেজাৰ মোণ ধান দি বাকী ধান নিদি পাৰমিট নাকচ কৰি দিছে। এনে কৰাত কিছুমান মিলৰ মালিকৰ সুবিধা হৈছে। সেই কাৰণে একমাত্র surplus area হোজাই-লঙ্কা-ডবকা ইউনিতটো দুটা ইউনিতত ভগাই দি উপৰোক্ত deficit ঠাইৰ মিলবিলাক ৰক্ষা কৰিব লাগে নহলে সেই arear ৰ Mill Association ৰ area লগ লগাই দিলে ভাল হব।

Adjournment

The Assembly was then adjourned till 10 a.m., on Thursday, the 15th March, 1951.

SHILLONG. R. N. BARUA,

The 11th May, 1951. *Secretary, Assam Legislative Assembly*

A.G.P. (L.A.) No.6/51—118+2—15-5-1951.